© KIRKKO PORISSA

Porin KIRKKO sanomat

Porin seurakuntalehti • numero 8/2003

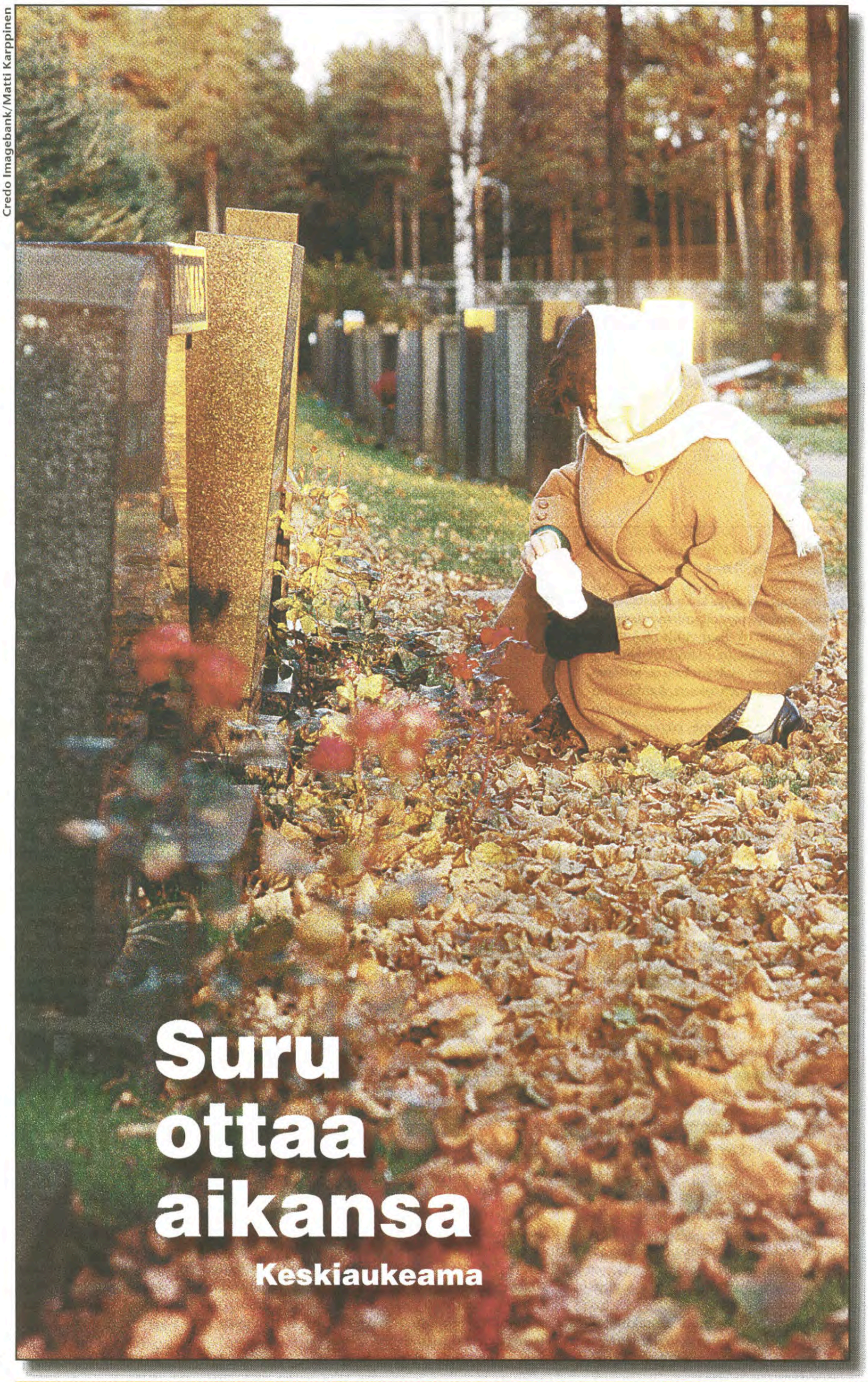

Credo Imagebank/Matti Karppinen

Suru ottaa aikansa

Keskiaukeama

Kynttilät syttyvät pyhäinpäivänä

Pyhäinpäivä on yhdistetty kahdesta vanhasta kirkollisesta pyhästä: kaikkien pyhien päivästä ja vainajien muistopäivästä, jota on vietetty marraskuun alussa.

Pyhäinpäivä on Suomessa harras juhla, jolloin kynttilät syttyvät hautausmaille. Tänä vuonna pyhäinpäivä on 1. marraskuuta. Tuolloin seurakunnissa vietetään omaisten tilaisuuksia, joissa luetaan vuoden aikana kuolleiden nimet ja sytytetään kynttilät vainajien muistolle.

Jumalanpalveluskäyntipäivänä pyhäinpäivä on neljänneksi suosituin kirkkovuoden pyhistä.

Teesit kirkon oveen

Lapsenpäivänä 20. marraskuuta klo 12 seurakunnissa eri puolilla Suomea kiinnitetään teesejä kirkkojen oviin muistuttamaan lapsen hyvästä elämästä otsikolla Rakasta lasta – Suojele lapsuutta.

Toimintamalli on otettu itse Martti Lutherilta, joka aikoinaan nosti asiansa esille teesejä naulaamalla.

Teljässä ja Keski-Porissa toimitaan Lutherin malliin kirkon ovilla, muissa Porin seurakunnissa teesejä jaetaan esimerkiksi päiväkodeissa ja kerhoissa.

Kymmenen teesiä vanhemmuudesta ja lapsen hyvästä elämästä muistuttavat, että lapsi tarvitsee rakkautta ja kasvurauhaa. Parhaiten tämä toteutuu, kun aikuinen uskaltaa olla aikuinen ja läsnä lapsensa elämässä.

Kirkkojen juhlaviikot

Porin Teljän seurakunnan toiminta keskittyy Teljän kirkolle 16. - 23. marraskuuta. Viikon vieraita ovat esimerkiksi Seela Sella ja Antti Siirala.

Tähtiesiintyjiä on myös Keski-Porin kirkossa, kun adventista uuteen vuoteen vietetään kirkon 140-vuotisjuhlaa.

Sivut 11 ja 12

Isoiskoulutukset alkaneet, sivu 3 • Naisten kahvila 15 vuotta, sivu 4

Seurakuntien jäsenmäärä kasvanut

Tammi-syyskuussa on Porin seurakuntien jäsenmäärä kasvanut 315 henkilöllä. Ev.lut. kirkkoon kuuluu 30. syyskuuta tilanteen mukaan 64 468 porilaista.

Porissa on tammi-syyskuun tilastojen mukaan liittynyt kirkkoon 137 henkilöä ja kirkosta eronnut 148 henkilöä.

Porin seurakuntiin kuului vuoden 2003 alussa 64153 jäsentä ja tammi- syyskuussa 64 468 jäsentä.

Väestötilastot seurakunnittain 30. syyskuuta 2003:

Ahlainen 1236 jäsentä (kasvua +19), Keski-Pori 20 290 jäsentä (+233), Länsi-Pori 12989 jäsentä (+89), Pihlava 6887 (+39) sekä Porin Teljä 22054 (vähennystä - 60) ja Reposaari 1012 (-5).

Lahjoitus Saapas-toimintaan

Porin seurakuntien erityisnuorisotyön palveluoperaatio Saapas on yksi Sinebrychoffin vuoden 2003 lahjoituskohteita.

Yhtiön tämänkertainen tuki osoitetaan nuorten ja lasten parissa tehtävää työtä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Sinebrychoff muistaa tehdaspaikkakuntiaan Poria ja Keravaa ja tukee lisäksi valtakunnallista toimintaa. Paikallistason lahjoitukset ovat kukin 1700 euroa ja valtakunnalliset 8000 euroa.

Pormestarinluodon läksypiirille kunniamaininta

Sosiaali- ja terveysministeriön koordinoima Varhainen puuttuminen -hanke (VARPU) on palkinnut parhaat kehittämishankkeet. Keski-Porin seurakunnan hallinnoiman Itu Elämään -hankkeen läksypiiritoiminta sai kunniamaininnan.

- Itua Elämään -hankkeen Läksypiiri on hyvä esimerkki nuorten arjessa tapahtuvasta kuntouttavasta toiminnasta. Se on tukenut koulussa huonosti menestyviä nuoria läksyjen teossa ja arjen taitojen oppimisessa. Läksypiiri varmistaa pienin yksinkertaisin konstein sen, että nuori pääsee kiinni opiskeluun ja siten välttää koulutuksellisen syrjäytymisen, todetaan perusteluissa.

Parhaina kehittämishankkeina palkittiin jaetulla ensipalkinnolla Nuorten Akatemia ry:n Mahis-toiminta sekä Tornion-ryhmä.

KIRKKO sanomat

Julkaisija: Porin ev.lut. seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Kari Erkkola
Toimitussihteeri: Maija-Leena Seppälä
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien tiedotustoimikunta
Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori
Puhelin: 6238 715
Internet-osoite: www.porievl.fi
Ilmoitusmyynti: Tuula Vitamo-Lindström, (09) 4155 2309, faksi (09) 4155 2343
Kustantaja: Suomen Kirkko-Mediat Oy PL 137, 00201 Helsinki
Yksityistilaus: 8 euroa vuosikerta
Painatus: Salon Lehtitehdas
Jakelu: PS-Jakelu ja posti (Ahlainen)
Seuraava numero: 26.11.

© KIRKKO PORISSA

Hartaus

Kaikella on määrähetkensä

Pyhäinpäivässä yhdistyy kaksi kristillistä juhlaa: kaikkien pyhien päivä ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivä.

Pyhäinpäivänä muistelemme myös kuolleita läheisiämme. Viemme ehkä haudoille palavan kynttilän tai jäkälä- tai havuseppeleen, jonka ympyrämuoto on iankaikkisuuden vertauskuva.

Elämässä tulee eteemme jossakin vaiheessa tilanne, että joku läheisistämme kuolee. Muistan omasta lapsuudestani, koulunkäynnin aloittamisen aikoihin, miten kolme minulle läheistä ihmistä kuoli kolmen vuoden aikana. Surin heitä kaikkia paljon ja pitkän aikaa. Ajattelin, että tuleekohan koskaan sellaista aikaa, ettei minun tarvitse itkeä läheisten menetystä. Tulihan sellainen tietysti aikanaan.

Läheisen menetys on surullinen asia, mutta ei minun lapsen elämäni siitä järkkynyt. Oli turvallista surra hautajaisissa yhdessä perheen ja sukulaisten kanssa. Ihmetellä, miksi kuollaan, ja kuulla aikuisten lohduttavia sanoja. Ja samaan aikaan, surun rinnalla, oli kuitenkin monia asioita, joista iloitsin.

Kuoleman lähelle mahtuvat surun monet muodot syyllisyydestä vihaan, väsymykseen, masennukseen ja kieltämiseen. Jokainen meistä suree omalla tavallaan ja omaan tahtiinsa.

Lapsen on vaikea ymmärtää kuoleman lopullisuutta. Hän kertaa ja kysyy samoja asioita yhä uudelleen ja muodostaa aikuisen avulla pala palalta käsitystä kuolemasta.

Vaikka lapsi ei ymmärrä kaikkia kuolemaan liittyviä asioita, on tärkeää puhua hänen kanssaan ja vastata kysymyksiin. Pienikin lapsi ymmärtää usein enemmän kuin aikuinen arvaa. Ja, ennen kaikkea, lapsi näkee ja aistii aikuisten ja perheen tunnelmia, eleitä ja ilmeitä ja tekee niistä omia johtopäätöksiään.

Sen tähden on hyvä ottaa lapsi mukaan perheen suruun ja kertoa hänelle, mitä on tapahtunut ja miksi tehdään se mitä tehdään. Suru, ehkä kaipauskin, väistyy aikanaan ja jäljelle jäävät muistot.

Kaikella on määrähetkensä, aikansa joka asialla taivaan alla. Aika on syntyä ja aika kuolla, aika itkeä ja aika nauraa, aika syleillä ja aika olla erossa.

Kristiina Johansson
diakonissa
Länsi-Porin seurakunta

Ikkunapenkki

Mikä unohtui?

Lähdin touhukkaasta kokouksesta. Olimme suunnitelleet seurakunnan tulevaa toimintaa. Kotimatkalla minulla oli jotenkin vajaa olo. Olinko unohtanut jotakin?

Tapasin parin ystäväni kanssa. Juttelimme omista ja toisten asioista. Kauhistelimme kiireistä elämänmenoamme. Pohdimme sairaan ystävämme jaksamista. Tapaamisen päätyttyä minulla oli levoton ja huolestunut olo. Omat ja ystävien asiat painoivat mieltäni. Unohtuiko meiltä jotain?

Illalla kotona tajusin, mitä olin jäänyt kaipaamaan. Olimme sekä työ- että ystäväpiirissä jääneet pyörimään ihmisten kesken elämämme kuvioihin. Emme olleet käyttäneet yhteisen rukouksen mahdollisuutta. Mahdollisuutta kertoa ilomme ja huolemme Taivaan Isälle.

Mahtaako yksi sielunvihollisen tehokkaimmista juonista olla se, että hän aiheuttaa sellaisen kiireen, ettei meillä kristityillä tunnu olevan aikaa yhteiseen rukokseen? Ilman rukousta ja sen avaamien Jumalan mahdollisuuksien näkemistä jäämme helposti kiireemme ja huoltemme vangeiksi.

Jäin miettimään, miten kokouksista ja tapaamisista voisi löytyä se rukouksenmentävä aukko? Entä, jos aloittaisimme tapaamisemme yhteisellä rukouksella? Silloin ajan loppuminen ei olisi syynä rukoilemattomuuteemme. Voipa olla, että rukouksella aloitetussa tapaamisessa kuin itsestään voidaan myöhemminkin rukoilla jonkun keskustelussa esille tulleen asian puolesta.

Vanha sanonta kuuluu: "Varjele tapa niin tapa varjelee sinut." Tapa rukoilla yhdessä voisi varjella meitä liialta huolehtimiselta ja epätoivolta. Voisipa jossakin kokouksessa valjeta sekin, että vähemmälläkin kiireellä ehdimme ja että kaikki tekemisemme, joiden luulemme olevan välttämättömiä eivät ehkä olekaan sitä.

Maija Salmijärvi

Hyvä kysymys

Kuka on autuas?

Kuka on autuas? Tähän kysymykseen pohtii vastausta sairaalapastori **Raija Kiviniitty**.

- Uskon, kirkon ja Raamatun kielessä autuus ei ole ihmisen itse luoma psyykkinen ominaisuus tai varustus. Jumala onnittelee autuaaksi.

- Vanhan Testamentin seurakunnassa autuas oli yksityinen seurakunnan jäsen, joka oli päässyt synneistään. "Autuas se, jonka pahat teot on annettu anteeksi." (Ps. 32:1). Autuas myös se, jolla oli Jumalassa kestävä turva (Ps. 84:13). Danielin kirja korostaa sen hyvää osaa, joka kestää uskovien vainon luopumatta uskostaan (Dan. 12:12).

- Uuden Testamentin julistuksessa Jeesuksen vuorisaarnassa (Matt. 5:3-11) edellä mainitut myös toistuvat. Vuorisaarnassa Jeesus siunaa autuaaksi niitä, joiden asema on vähiten kadehdittava: hengessään köyhiä, murheellisia, kärsivällisiä, Jumalan vanhurskauden nälkäisiä ja janoisia, puhdassydämisiä ja rauhanrakentajia, vanhurskauden vuoksi vainottuja ja Kristuksen tähden herjattuja.

- Autuas ihminen elää ja kilvoittelee kuuliaisuudessa varustuksinaan Jumalan armo ja rakkaus. Häntä vahvistaa Jumalan toivo.

Kristiina Andreasson

Isoiskoulutuksessa jo kesä mielessä

Mirella Koski

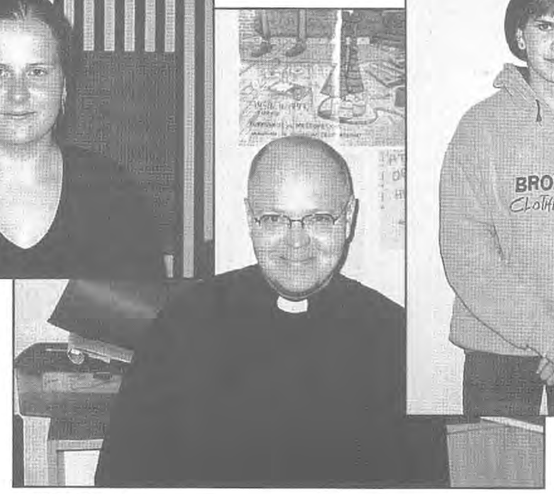

Jyrki Kaukanen

Tiina Peltomaa

Isosena oleminen vaatii pitkää pinnaa ja huumorintajua, mutta on myös hauskaa ja palkitsevaa.

Noin 40 viime kesän riparilaista on aloittanut isoskoulutuksen Keski-Porin seurakunnassa. Ensi kesänä he ovat mukana rippileireillä ohjaajien apuna ja leiriläisten tukena.

- Isoskoulutuksessa opiskellaan monenlaisia isosen tarvitsemia taitoja, kuten vaikkapa iltahartauden pitämistä ja erilaisten ongelmatilanteiden ratkaisua, kertoo nuorisopastori **Jyrki Kaukanen**. Hän toimii isoskoulutuksen vetäjänä yhdessä nuorisotyönohjaaja Tiina Jokiperän kanssa.

- Yksi päämäärä on myös se, että nuorilla olisi riparin jälkeen mahdollisuus pysyä seurakunnan piirissä mukana.

Tutustumista ja itsensä etsimistä

Tiina Peltomaa on juuri aloittanut isoskoulutuksessa.

- Jo pienenä tyttöleireillä ollessa ajattelin, et olis kivaa olla isonen. Tänne tullessani seurasin myös veljen jalanjälkiä, hän on ollut isosena. Odotan et pääsisin leireille mukaan. On kivaa jos saa olla hyödyllinen, tärkeä jollekin.

- Tähän mennessä mukavinta isoskouluksessa on ollut toisiin tutustuminen, aluksi en tuntenut ketään. Ja laulaminen on ollut hauskaa, sitä saisi olla enemmänkin - paitsi toisten mielestä me lauletaan nyt jo liikaa! Tapaamisissa on leikitty tutustumisleikkejä ja muisteltu omaa riparia. Sitten on ollut myös oman itsen haeskelua. Meille on esimerkiksi annettu erilaisia adjektiiveja ja on pitänyt miettiä, mitkä niistä sopivat itseen.

Mirella Koskella on takanaan jo kolme kesää isosena. Hän on käynyt myös leiriavustajakoulutuksen. Leiriavustajat ovat vähän vanhempia nuoria, joille annetaan leireillä enemmän vastuuta.

- Alunperin lähdin isoskoulutukseen, koska riparilla oli niin kivaa. Kavereilta sai hyvän kuvan siitä millaista täällä on. Kivointa ovat olleet leirit ja se että saa tavata uusia ihmisiä. Vaikeinta on joskus saada riparilaiset ymärtämään, että on oltava nätisti!

Isoset vapaaehtoistyössä

Keski-Porin seurakunnassa on haluttu myös innostaa nuoria vapaaehtoistyöhön.

- Riparilaiset ja isoset ovat olleet yhteisvastuukerääjinä, Jyrki Kaukanen kertoo. Jouluna nuoret ovat käyneet lehtori **Pirkko Heikkilän** kanssa kaupunginsairaalassa pitkäaikaissairaiden osastoilla laulamassa ja antamassa joulukortteja.

Mitä isoskoulutuslaiset tuumivat vapaaehtoistyöstä?

- Isosena oleminenhan on vapaaehtoistyötä, sillä emme saa palkkaa, Mirella ja Tiina toteavat. Leiriavustajat eli LA:t kyllä saavat työstään pienen palkkion, mutta tuskin kukaan rahan takia on tässä mukana.

- Vapaaehtoistyötä voisin kyllä tehdä enemmänkin, mutta koulu vie niin paljon aikaa etten ehdi, Mirella jatkaa. Tiina haluaisi vanhempana mukaan seurakuntien yhteiseen Saapas-toimintaan. Lisäksi kummatkin ovat partiossa, johon myös kuuluu paljon vapaaehtoistyötä.

Lopuksi vaikein kysymys: millainen on hyvä isonen?

- Itse yritän olla kärsivällinen ja innostava, Mirella sanoo.

- Aika oma-aloitteinen, ystävällinen kaikille, sellainen että ansaitsee kunnioituksen, Tiina miettii. - Niin ja tietenkin ahkera.

Nuorteniltoihin ja festareille

Isoskoulutus on jo alkanut, mutta mattimyöhäisetkin pääsevät vielä mukaan. Seuraavat kokoontumiset ovat 5.11. ja 20.11. klo 18 Mikonkatu kahdeksassa.

Isoskoulutuksen lisäksi löytyy muitakin mahdollisuuksia olla riparin jälkeen mukana seurakunnassa. Keski-Porissa järjestetään esimerkiksi nuorten teemailtoja ja kirkkoiltoja, erilaisia leirejä, retkiä, tapahtumia ja konsertteja.

Nuisku eli nuorten ihmissuhdekurssi tarjoaa vuorovaikutustaitojen harjoittelua pienryhmässä. Yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa toteutetaan RELAA-iltoja, joissa tarjolla on mm. musiikkia, raamattuopetusta, kahvittelua ja yhdessäoloa. Marraskuussa Turussa ovat Maata Näkyvissä- festarit, jonne keski-porilaiset matkaavat porukalla joka vuosi.

Nuorten toiminnasta saa tietoa Tiina Jokiperältä, p. 6508835 ja Jyrki Kaukaselta p. 050 5644 678.

Muissakin seurakunnissa nuorten toimintaa etsivän kannattaa ottaa yhteyttä seurakuntien omiin nuorisotyönohjaajiin. Isosia kouluttavat kaikki seurakunnat.

Teksti ja kuvat:
Katariina Mäkinen

Käskyjä isoselle

1. Aktiivisuus on hyve
2. Tue pikkuisia
3. Älä ole myrtsi
4. Ole esimerkillinen
5. Ole luottamuksen arvoinen
6. "Leiki" pikkuisten kanssa
7. Kuuntele ja juttele
8. Ei kiroilla
9. Kulje sääntöjen mukaan
10. Ole oma itsesi

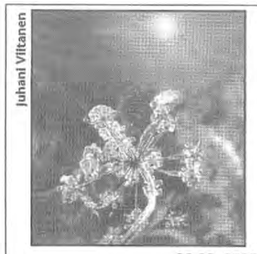

Juhani Viitanen

29.10. 2003

Toivon säteitä

On hyvä, että eduskunnassa puhutaan koululaisten iltapäiväkerhoista. Siinä on tulevaisuuden toivoa, kun keskustellaan lasten turvallisen elämän mahdollisuuksista. Toivottavasti päätökset mahdollistavat asian kunnollisen hoitamisen. Toivo tulevaisuudesta on osa elämän perustaa.

Vanha tarina kertoo, että puolillaan olevan vesilasin äärellä toinen murehtii veden vähyyttä, onhan siitä jo puolet kulunut, toinen taas iloitsee siitä, että vettä on vielä puolet jäljellä. Monissa elämäntilanteissa näkyy sama mielipide-ero, joka syntyy eri näkökulmista. Voidaan kaivata sitä, mitä meillä ei ole tai toimia sen mukaan, mitä meillä on. Tässä lehdessä pohditaan elämäntilanteita, joissa paljastuu kuinka pienikin toivo pitää elämän koossa.

Lapsissa on monesti vielä jäljellä voimakas usko selviytymiseen. Lapsi löytää monesti hyvinkin luovasti korvaavan tavan toimia, kun jokin lelu puuttuu tai hiekkalaatikon hiekka ei riitä. Lapsi käyttää luovasti mielikuvitustaan, jollei kaikkea anneta hänelle valmiina. Tämä luova mielikuvitus on ollut monen nuoren ainoa mahdollisuus, kun elämän eväät ovat loppuneet alkuunsa vanhempien sairauden tai kuoleman johdosta. En lakkaa ihmettelemästä joidenkin kykyä säilyttää elämänusko ja tulevaisuuteen pyrkivä asenne, vaikka tukevaa ponnistuspohjaa ei ole.

Monille ihmisille syksy on vaikea vuodenaika. Pimeys tuntuu hiipivän ihmisen sisälle asti. Väsymys ja masennus on lähellä. Toivoisinpa, että me pystyisimme toinen toisillemme osoittamaan, missä on vielä elämässä puolet jäljellä tai ainakin jokin osa, joka voi tuoda sen tarvittavan toivon elämään.

Kaikessa päätöksenteossa olisi hyvä, että puhuttaisiin ihmisen elämää tukevista asioista ja säilytettäisiin toivon näköala.

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

Hattu-Tyyli
ISOLINNANKATU 26, 28100 PORI
PUH. (02) 6335 675

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
✆ 649 3888,
0400-869 304

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto ARJA VIITALA OY
Uusikoivistontie 40, PORI

LUOTETTAVAA, AMMATTITAITOISTA HAUTAUSPALVELUA
Rantasen HAUTAUSTOIMISTO
Ilmo Heinonen Ky
Itäpuisto 12, 28100 Pori
Puh. (02) 633 2707
Päivystys myös
0500 591 102
Fax (02) 633 3970

Lähellä sydäntä
Teuvo V. Riikonen
PELKISTETTYÄ ARMOA
Kirja, jossa ei turhia hurskastella, vaan armo tarjotaan pelkistetysti jokaiselle.
12,00 €
Augustinus
TUNNUSTUKSET
Hengellisen kirjallisuuden klassikko, maailman tunnetuin kääntymyskertomus. Uusi painoasu.
21,95 €
Ilmari Vesterinen
KIRSIKANKUKKIEN VUODET
Siiri ja Tadao Watanaben elämää 1905-1950
Harvinainen suomalais-japanilainen rakkaus-tarina 1900-luvun alusta. Arvokasta kulttuuri-historiaa ja ajankuvaa.
33,00 €
Jean Watson
VUOSI KANSSASI
Mietteitä ja oivalluksia, jotka tekevät joka päivästä erityisen.
13,00 €
Raija Maula
LÄHELLÄ SYDÄNTÄ
Lämpimän huumorin sävyttämiä piirrosajatelmia.
7,50 €
SLEY-KIRJAT
25 • vuotta • 130
www.sley-kirjat.fi kirjakaupoista

Sydämellisesti naisten kahvilassa

Naisten kahvilan suunnittelupalaverissa (edessä) Arja-Liisa Järvinen ja Tuula Viitanen, keskellä Seija Leppänen ja Ritva Tuutti-Friman, takana Talvikki Talvitie, Pirjo Nieminen ja Kirsi Koivula.

Osa väestä jouduttiin jättämään oven taakse, kun Naisten kahvila aloitti ravintola Charlotassa 15 vuotta sitten. Moni muukin kokoontumispaikka on vuosien varrella osoittautunut liian pieneksi.

Ensimmäinen kutsu oli sydämen muotoinen. Lämpö ja läheisyys ovat edelleen kahvilakokoontumisille tunnusomaista.

- Osanottajamäärät olleet suuria, mutta lähtökohtana on kuitenkin, ettei se määrä vaan laatu. Laatu siinä mielessä, että mukaan tulisivat sellaiset, joille kokoontuminen juuri silloin on merkityksellistä, pohtii **Ritva Tuutti-Friman.**

- Omaa naisten toimintaa tarvitaan, sillä naisilla on oma kielensä, omat turvaverkkonsa, pohtii **Arja-Liisa Järvinen**. Kumpikin on ollut kahviloiden suunnitteluryhmässä alusta asti.

Ohjelma rakentuu sydämiä avaavan musiikin ja erilaisten puheenvuorojen varaan. Ohjelma on aina ilmaista, maksu on vain tarjoilusta.

Henkilökohtaiset kutsut ovat lehti-ilmoittelun ohella tärkeitä. Kutsut suunnittelee **Talvikki Talvitie.**

- Kutsussa on aina raamatunlause. Siitä jää muisto, vaikka ei juuri sillä kertaa mukaan ehtisikään, hän sanoo.

Alusta asti kahvilatoimintaan ovat kuuluneet myös esirukouspyynnöt.

Esirukouspyyntöjen suuri määrä on yllättänyt. Esirukouspyyntöjä tulee joka kerta, ja kahviloiden järjestelyryhmä rukoilee kokoontumisissaan kaikkien rukousta pyytäneiden puolesta.

He ovat saaneet myös kiitollista palautetta siitä, miten rukous on auttanut.

Tuula Viitanen korostaa tunnelman merkitystä.

- Meitä on aina useampi ovella toivottamassa tervetulleeksi, jotta ehdimme sanoa henkilökohtaisesti sanan jokaiselle.

Kahvilanaisten ryhmässä on tällä hetkellä seitsemän jäsentä. Vahvistukseksi ryhmä etsii tekstinkäsittelyn hallitsevaa ja vapaaehtoistyöstä innostunutta sielunsiskoa.

Naisten kahvilan 15-vuotisjuhla Ruosniemen kirkossa sunnuntaina 23. marraskuuta. Messu klo 12 ja sen jälkeen Naisten kahvila.

§ Lakiasiaintoimisto JUHA VUORENHELA KY §
varatuomari Juha Vuorenhela
Gallen-Kallelankatu 9 A 9, 28100 Pori
puh. (02) 632 5840, fax (02) 632 5838
Gsm 0400 591 106
juha.vuorenhela@kolumbus.fi

Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen
Riparit 2004
1. Lasketteluripari Starttijakso 30.12.2003 - 1.1.2004, Ryttylä Lairi 13.-22.2.2004 Levi - Yläs, 470 €
2. Ykkösripari 1.-12.6.2004, Ryttylä, 290 €
3. Elämysripari (sis. retken) 8.-19.6.2004, Ryttylä-Seitseminen, 330 €
4. Järviseikkailuripari 2.-13.6.2004, Savonlinna, 300 €
5. Lakeusripari 3.-13.6.2004, Lapua, 290 €
6. Urheiluripari 6.-17.7.2004, Ryttylä, 300 €
7. Taideripari 6.-17.7.2004, Ryttylä, 300 €
8. Fillariripari 13-24.7.2004,Ähtärnmæ-Ryttylä, 350 €
9. Junioriripari 9.-13.7.2004, Ryttylä,100 €
Lisää leireistä netissä: www.sekl.fi/tilaimiriparit.html
Varaa ajoissa paikkasi suosituille leireillemme!
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys Rippikoulutyö Opistotie 1, 12310 RYTTYLÄ puh. (010) 779 2253, ripart@sekl.fi

Palveleva kristillinen kauppa
kirjoja • cd:itä • videoita • jne.
Dei KAUPPA ✆ 020 133 433
www.deikauppa.fi

Paulan Pidot
Hoidamme perhejuhlat asiakkaan sekä meidän tiloissamme.
Puh. 02-6383 761
Auto 0500-898 772
• Pitopalvelu
• Juhlapalvelu

DIAKONIALAITOKSEN HAUTAUSTOIMISTOT
Porissa, Eteläpuisto 19, puh. 632 7011
PÄIVYSTYS-PUHELIN 044 705 2272
Kullaa puh. 559 1240
Luvia puh. 558 1364
Ulvila puh. 538 7194
Merikarvia puh. 551 0005
www.pdl.fi
• KAIKKEA HAUTAUSALALTA •

Satakuntalaista ohjelmaa Radio Deistä

Radio Dein satakuntalaiset ohjelmat alkavat maanantaina 10. päivänä marraskuuta. Ohjelma-aikaa on joka maanantai puolitoista tuntia klo 18.15-19.45.

Ensimmäinen tunti on luterilaisten seurakuntien ohjelmaa. Vapaiden suuntien ohjelmavuoro on klo 19.15 - 19.45.

Luterilaisten seurakuntien ohjelmatunti koostuu useasta osiosta. Kirkkoherra Eero Kavasto Kullaalta toimittaa sarjan ajan merkeistä. Lisäksi ohjemassa on mm. viikon virsi, työntekijäesittelyitä ja iltahartaus. Nuorisotyönohjaajat Antti Kiviranta ja Raimo Törmälehto toimittavat ohjelmatuntiin "Holy Rock Park"-ohjelman kerran tai kaksi kertaa kuukaudessa. Ohjelman lopuksi kuullaan menovinkkejä.

Radio Dei kuuluu Porissa taajuudella 95,7 MHz.

Ylen Hyvä auttaa teltasta kotiin

Ylen Hyvä on avustusjärjestöjen ja Yleisradion yhteinen kampanja, joka huipentuu maakuntaradioissa 14. marraskuuta. Keräyskohteina ovat Sierra Leone ja Liberia Länsi-Afrikassa.

Sierra Leonessa ja Liberiassa arvioidaan olevan kaksi miljoonaa koditonta. Ylen Hyvä -keräyksellä saaduilla varoilla tuetaan kotinsa menettäneitä uuden elämän alkuun. Kirkon Ulkomaanapu hankkii pakolaisille kuokkia ja siemeniä, Suomen Unicef toimittaa koulutarvikkeita ja järjestää opetusta, Punainen Risti lähettää huopia ja telttoja. Maakuntaradioiden kampanjapäivänä 14.11. Satakunnan radio paneutuu asiaan aamusta alkaen. Klo 10 - 14 Satakunnan radioon voi soittaa ja kertoa lahjoituksensa ja terveisensä sekä haastaa mukaan keräykseen.

Kampanjapäivänä voi soittaa Satakunnan radion numeroon (02) 6412230. Vapaaehtoiset ottavat soittajalta tiedot ylös ja toimittavat ne studioon luettaviksi ja lähettävät myöhemmin pankkisiirrot mukaan lupautuneille.

Finlayson
HYVÄ JOULULAHJA-VINKKI!
Uskosta, toivosta ja rakkaudesta...
Kukapa ei kaipaisi syksyynsä kumppania, jolla on mielenkiintoisia puheenaiheita. Askel-lehdellä on syvempää sanottavaa. Uskallamme puhua lehdestämme ystävänä, sillä nykyiset lukijamme kiittelevät Askelta lohdutuksesta, myötäelämisestä ja läheisyyden tunnusta. Ihan samoista asioista, joista hyvä ystävä tunnetaan!
Katso kuinka saat ihastuttavia ja laadukkaita Finlaysonin enkeliliinavaatteita VELOITUKSETTA! ETU JOPA 42 eur!
Varasimme lukjoitamme varten korkealaatuisia Finlaysonin enkeliliinavaatteita. Kun tilaat Askel-lehden 12 kk saat sekä enkelipussilakanan että tyynyliinan, arvo 42 euroa. Askel-lehden 6 kk tilauksesta saat tyynyliinan, arvo 6.6 euroa. Enkeliliinavaatteiden kankaana on korkealuokkainen puuvilla ja kuvio on painettu värillä, joka kestää 60 asteen konepesua.
Toivon työläinen
Ota Askel lähemmäs! Syksyllä on aikaa lukea ja kokea.
Askel-lehti + enkelipussilakana + enkelityynyliina. Etu 42 eur!
12 kk 59 euroa!
Askel-lehti 6 kk + enkelityynyliina. Etu 6,6 eur!
6 kk 29 euroa!
Tilaajalahja lähetetään maksajalle/tilaajalle sitten kun tilauslasku on maksettu. Tarjous on voimassa 31.12.2003 saakka ja koskee vain uusia tilaajia.
TILAUSKUPONKI
❑ ASKEL lahjaksi 6 kk 29 euroa ja saan ENKELITYYNYLIINAN! Laskutus yhdessä erässä.
❑ ASKEL lahjaksi 12 kk 59 euroa ja saan ENKELIPUSSILAKANAN JA TYYNYLIINAN! Laskutus ❑ yhdessä ❑ kahdessa peräkkäisessä erässä. ETU 42 EUROA!
LAHJATILAUKSEN SAAJA
Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin (myös suunta)
❑ ASKEL itselleni 6 kk 29 euroa ja saan ENKELITYYNYLIINAN! Laskutus yhdessä erässä.
❑ ASKEL itselleni 12 kk 59 euroa ja saan ENKELIPUSSILAKANAN JA TYYNYLIINAN! Laskutus ❑ yhdessä ❑ kahdessa peräkkäisessä erässä. ETU 42 EUROA!
TILAAJA/MAKSAJA
Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin (myös suunta) Koodi:
Osoitetietoja voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoitukseen. ❑ En halua että tietojani käytetään markkinointiin. Ulkomaisiin tilauksiin lisäpostimaksu. Tarjous voimassa 31.12.2003 saakka.
LEIKKAA IRTI JA LÄHETÄ!
ASKEL MAKSAA TILAUKSEN POSTIMAKSUN
ASKEL-LEHTI
VASTAUSLÄHETYS
Tunnus 5001582
00003 HELSINKI
Tilaukset tilaajapalvelu (09) 4155 2333

© KIRKKO PORISSA

"Nauraako äiti enää koskaan?"

Perheenjäsenet surevat eri tavalla

Suru, syyllisyys, kapina ja miksi-kysymykset nousevat esiin ennemmin tai myöhemmin, kun perheeseen syntyy vaikeasti vammainen lapsi, jolle ei luvata pitkää ikää. Sisarusten suru on erilaista kuin vanhempien suru, ja jokaisella perheenjäsenellä on yhteisen surun lisäksi oma surunsa.

Credo Imagebank/Timo Saarinen

- Pitkittynyt suru vaikuttaa lapsiin myös perheen ilmapiirin ja vanhempien jaksamisen kautta. Sairasta lasta hoitavilla vanhemmilla ei ole samoja voimavaroja perheen muille lapsille, sanoo perheneuvoja **Heikki Kaukinen.**

Kaikki perheenjäsenet tarvitsevat tukea surutyössään. Perheen sisällä vaarana on, että aikuinen tekee lapsesta huomaamattaan oman surunsa välikappaleen.

Keväällä Porin perhenasiainneuvottelukeskuksen perheneuvojana aloittanut pastori Heikki Kaukinen puhuu sekä omasta kokemuksestaan että lukemansa kirjallisuuden pohjalta.

Ilo muuttui yhtäkkiä suruksi

Kaukisen perheeseen syntyi poika värikkääseen ruska-aikaan syksyllä 1984. Pisteitä vauva sai yhdeksän, ja kaiken piti olla kohdallaan. Perheen 9- ja 6-vuotiaat tyttäret olivat innoissaan pikkuveljen saamisesta.

Itsenäisyyspäivän aikaan Miika-vauva sai kuitenkin omituisen "poissaolokohtauksen". Seuraavana päivänä lapsen pää kuvattiin, ja illalla heille kerrottiin tulos: lapselta puuttui suuri osa aivokudoksesta. Aivovaurioiselle, syvästi kehitysvammaiselle pojalle luvattiin elinikää vain joitakin kuukausia.

- Oli tuomiosunnuntain aatto, kun Miikan "kuolemantuomio" julistettiin. Jumala oli kuitenkin sisäisesti valmistanut meitä siihen, emmekä joutuneet shokkiin, vaan pystyimme olemaan aika rauhallisia, Heikki Kaukinen kertoo.

Ensimmäiseksi vanhemmat ymmärsivät, että koko perhe tarvitsee nyt rukousta. Heikki Kaukinen soitti esirukouspyynnön papille, jonka hän tiesi toimittavan jumalanpalveluksen sunnuntaina Tyrvään kirkossa, Kaukisten kotikirkossa. Hän itse oli työvuorossa paikkakunnan toisessa kirkossa avustamassa virkaanasettamisessa.

- Onneksi minun ei tarvinnut paljon puhua, sillä itkin koko jumalanpalveluksen ajan, en katkeruutta, vaan surua. Silloin ei vielä ollut kapinaa tai katkeruutta suhteessa Jumalaan. Ei syyttelyä, eikä miksi-kysymyksiä, mies kertoo.

Jumala ei tee virhettä

Miikan elämän alkuvaiheessa, kun Kaukiset olivat kotiseuroissa, heille tuntematon puhuja rukouksessa "näki" pienen lapsen ja sen, että vanhemmat ovat hätääntyneitä. Eikö kaikki ole kunnossa? Rukoilija vakuutti, että Jumalan luomistyössä ei ole tapahtunut virhettä!

Kaukiset kokivat, että sana oli juuri heille annettu, ja siitä tuli kantava voima niiden 7 vuoden ajan, jonka Miika eli. Rakkaudellisessa kotihoidossa Miika jaksoi elää paljon pidempään kuin aluksi luultiin.

Siskotkin sisäistivät sen, että pikku Miikkuli oli arvokas, eikä Jumalalla ollut tapahtunut virhettä. Syvästi kehitysvammainen lapsi on sisaruksille rankka diagnoosi. Miikan sairauden toteaminen oli järkytys myös hänen sisarilleen, ja oman kehitysvaiheensa mukaan he alkoivat työstää sitä tunnetasolla. Koska on se hetki, kun joudun luovuttamaan veljeni pois? Tänään, huomenna, koska? Kuka letittäisi aamulla hiukseni? Äiti itkee, voiko häneltä pyytää? Nauraako äiti enää koskaan? Viekö kuolema äidin ja isänkin mukanaan, olivat kysymyksiä, jotka pyörivät tyttöjen mielessä.

- Kun kuolevaa lasta hoidetaan kotona, tulee kiinnittää erityistä huomiota perheen terveiden lasten reaktioihin ja tunne-elämän tarpeisiin.

- Sisarusten suhtautuminen vammaiseen veljeensä tai siskoonsa sisältää yleensä ambivaletteja tunteita. Tällaisia ovat muun muassa läheisyys ja rakkaus, toisaalta ärsyttävyys ja tarve ottaa etäisyyttä. Samoin yhtäältä suojeleminen ja hoiva sekä toisaalta häpeä ja kuoleman toivominen.

Lapsi reagoi omalla tavallaan

Perheneuvoja tietää, että vaikeuksien koetellessa perhettä saattavat perheen rajat, roolit ja säännöt mennä sekaisin. Väsyneet vanhemmat eivät jaksa säilyttää rajoja, tai toisaalta he voivat yrittää liikaa perheen terveiden lasten kanssa. Vanhemmuudesta tulee surun sävyttämää.

Lapset reagoivat iästä ja persoonastaan riippuen eri tavalla; toinen vetäytyy kiltiksi ja näkymättömäksi lapseksi, joka ei halua rasittaa vanhempiaan omilla ongelmillaan yhtään lisää, toinen voi heittäytyä hyvinkin kapinalliseksi ja hankalaksi.

- Vanhempien voimakas yritys säästää sisarukset surulta voi johtaa siihen, että lapsetkin tekevät kaikkensa ilahduttaakseen surevia vanhempiaan. Myöskään vammaisen sisaruksen takia kiusatuksi tulemisesta ei haluta puhua, ettei lisättäisi vanhempien taakkaa. Nuorten kohdalla paineet voivat johtaa protestiin, joka sisältää liiallista alkoholinkäyttöä, itsetuhoista käyttäytymistä ja monenlaista häiriökäyttäytymistä. Toisaalta paineet voivat aiheuttaa katastrofipelkoa tai ylihuolehtivaisuutta kaveripiirissä. Tyttöjen anoreksian taustalta löytyy myös huomattavan usein sairas tai vammainen lapsi perheessä, Kaukinen kertoo.

Vanhemmilla vammaisen lapsen syntymä voi laukaista syyllisyyttä ja syyllistämistä, heikentää itsetuntoa ja korostaa niitä häiriöitä, joita parisuhteessa on alusta lähtien ollut. Vastoinkäymiset hoito- ja kuntoutusjärjestelyissä kuluttavat vanhempien voimavaroja ja pienentävät heidän mahdollisuuksiaan ottaa huomioon perheen muut lapset. Tilastollisestikin on huomattu avioerojen huomattava määrä vammaisperheissä.

Elämä ja kuoleman odotus

Myös Kaukisen perhettä kuormitti se, että elämä ja kuoleman odotus olivat arjessa jatkuvasti rinnakkain. Vaikka vammaisen lapsen paranemista ei odotettu, jännitettiin selviytymistä leikkauksista, infektioista ja kivuliaista hoidoista.

- Kun Miikalla oli infektio, valvoimme vaimon kanssa vuoroöinä, ja aamulla kumpikin lähti töihin.

Perheen tytärten kannalta tärkeää oli, että lasten äidin palattua äitiysloman jälkeen töihin Miikaa tuli hoitamaan perhepäivähoitajana nuoremman tyttären kummitäti.

- Surevan lapsen parhaiksi auttajiksi on huomattu hänen omat, tutut aikuisensa, huomauttaa Heikki Kaukinen. Perhe on edelleen kiitollinen kummille, joka otti vuodeksi virkavapaata omalta paikkakunnaltaan ja tuli hoitamaan poikaa. Sen jälkeenkin Miikalla oli kunnallinen perhepäivähoitaja päivisin kotona.

Miikan ollessa intervallijaksoilla laitoshoidossa muu perhe yleensä matkusti, vietti aikaa yhdessä. Näin tytötkin saivat jakamatonta huomiota. Kaukisten perheessä käydään edelleen keskusteluja vanhempien sekä 25- ja 27-vuotiaiden tyttärien kesken. Esille nousee uusia kipukohtia, ja pinnan alla olleet asiat voivat aktivoitua uusissa tilanteissa ja ihmissuhteissa.

- Läpikäydyllä kriisillä on positiivinen merkitys kykyyn selviytyä aikuisena elämän koettelemuksista. Mitä enemmän ihminen tunnistaa surureaktioita omassa itsessään, sitä paremmin hän pääsee surutyössään eteenpäin, perheneuvoja kertoo.

Uupumuksesta ylös uusin eväin

Miikan alkuvuosina Heikki Kaukinen työskenteli opettajana Karkun evankelisessa opistossa. Sieltä hän siirtyi opiskelijapapiksi Tampereelle. Vuosien kuormitus purkautui kuitenkin uupumukseksi. "Lupa" sairastamiseen tuli, kun kalenteri ei enää täyttynyt tarkoista kellonajoista. Pappi jäi kahden kuukauden sairaslomalle.

- Silloin nousi syvältä kysymyksiä Jumalalle, masentunein mielin. Se oli riisutuksi tulemista, mutta samalla se antoi uutta yksilötasolla ja sielunhoitotyössä. Vaimon tuki oli merkittävä asia siinä, että toivuin niinkin pian ja saatoin aloittaa työt kappalaisena kotiseurakunnassa, Heikki Kaukinen kertoo. Puolisot olivat koko Miikan elämän ajan vuoroin tukeneet toisiaan, ja töihin paluu äitiysloman jälkeen oli Miikan äidille psyykkisen selviytymisen kannalta välttämätöntä.

Miika nukkui pois sylissä

Miika heikkeni ja häntä hoidettiin viimeisen vuoden ajan Ylöjärven keskuslaitoksessa pienten kehitysvammaisten osastolla. Syksyllä 1991 kaikki ymmärsivät, että Miikan maallista elämää ei ollut paljon jäljellä. Hänet otettiin kotiin viideksi päiväksi saattohoitoon, jolloin läheiset ja esirukoilijat saivat hyvästellä lapsen. Miika kuoli osastolla äidin sylissä, isän pitäessä sormesta kiinni.

- Surutyö oli vuosien mittaan tehty niin perusteellisesti, että lapsen kuolema oli kaikille perheenjäsenille helpotus, Heikki Kaukinen toteaa.

Pikku Miikkuli siunattiin pyhäinpäivänä. Saman päivän iltana Tyrvään kirkko täyttyi kynttilöistä, jotka sytytettiin kuluvana vuonna kuolleiden muistoksi. Viimeisenä luettiin samana päivänä siunatun Miikan nimi. Haudalla paloi neljä kynttilää yötä päivää talven yli.

Pyhäinpäivän viettoon on Kaukisilla tietysti aina kuulunut haudalla käynti. Yleensä pyhäinpäivän seutu on kiireistä seurakuntatyössä, ja Heikki Kaukinenkin on ollut yleensä pyhäinpäivänä töissä.

- Toissa pyhäinpäivänä minulla oli kuitenkin vapaata, ja katsoin ensimmäistä kertaa yhteen menoon videon, joka kertoi Miikan elämästä, saattohoidosta ja arkkuun laittamisesta sekä siunaus- ja muistotilaisuudesta. Miika oli nimensä mukaan pikkuprofeetta, joka vaikutti monen elämään, Heikki Kaukinen sanoo.

Marjaana Perttula

Jumalan luomistyössä ei tapahdu virheitä. Miikan elämä koitui merkitykselliseksi monelle ihmiselle, Heikki Kaukinen sanoo.

"Kuin tyhjää kuorta pukisi"

Äidille oma lapsi on aina oma lapsi, aikuisenakin.

Elli ja Reijo Jaakolan aikuisikäinen poika kuoli pitkäaikaisen sairauden jälkeen vuosi sitten. Taistelu syöpää vastaan kesti kaksi ja puoli vuotta. Siihen mahtui kaksi aivoleikkausta, mutta kasvain oli pahimmanlaatuinen, siihen ei auttanut säde- eikä sytostaattihoidot.

Äidin ikävä ei ole hellittänyt.

- Aamulla pukiessani vaatteita päälle, tuntuu kuin tyhjää kuorta pukisin.

Suru on kuitenkin käytävä läpi. Surevaa voi ymmärtää vain toinen samantapaista kokenut, jonka kanssa voi tunteensa jakaa.

- Myös tämä ikävästä syntynyt runo on tuskanhuutoni maailmaan, toteaa Elli Jaakola ja toivoo, että siitä olisi apua vastaavassa tilanteessa oleville.

Tuskan tuottama

Ei ollut keinoa
sinua, lastani, parantaa,
vaikka rukoukset, pyynnöt tuhannet
ehdin lukea,
niin oli Luojan aatokset
toisin lastani tukea,
enkeliksi sinut pukea.

Viime hetket sun vierelläsi
oi lapseni, lapseni,
jolloin oli annettava periksi.
Korkeimmalta apua pyysin
lapselleni:
Oi, Luoja - mun lapseni
ota hellään huomaasi.
Sinut juuri hautaan saatoin
oi lapseni, lapseni.

Kuin vielä äsken sua paapoin,
lapseni, oi lapseni.
Paljon sua, lapseni, kaipaan
sen tietää Taivaan Isä.
Kai aika voi lieventää
tään tuskani,
vaan mielessäin oot,
mun lapseni.

Elli Jaakola

Kerro minulle taivaasta

Miten puhua lapselle kuolemasta?

Suomen kirkolliset kustantajat mm. Lasten keskus ovat noin kymmenen vuoden välein julkaisseet kuolemaan ja suruun liittyviä kirjoja, jotka on suunnattu erityisesti lapsille ja heidän perheilleen. **Anna-Mari Kaskisen** ja **Taru Castrénin** yhteistyössä tekemä kirja *Kerro minulle taivaasta - kun kuolema koskettaa* jatkaa tuota julkaisuperinnettä.

Anna-Mari Kaskinen on kirjailija, runoilija, sanoittaja ja käsikirjoittaja. Laaja tuotanto käsittää mm. lastenkirjoja, runoja, sanoituksia, hartauskirjoja, pakinoita, lehtikolumneja sekä käännöksiä. Lapsille hän on aikaisemmin julkaissut mm. Lapsen oma katekismus -kirjan (2001). Anna-Mari Kaskinen on myös monivuotinen Lastenmaa-lehden päätoimittaja.

Taru Castrén on tunnettu Lasten- ja koulukirjojen kuvittaja. Hän on julkaissut mm. teokset Aapelus esikoululaisten satukirja, Anna ja Antti -sarjassa Aamutouhut, Rapinaa yössä ja Isä sanoo ei.

Anna-Mari Kaskinen luonnehtii kirjan kohderyhmiä näin: Kirja on kirjoitettu hänelle, joka miettii kuolemaa ja hänelle, joka on menettänyt läheisensä. Kirja sopii myös niille, jotka haluavat puhua lapsensa kanssa kuolemasta.

Kirjan tekstissä käydään aikajärjestyksessä läpi kuolemaan, hautajaisiin ja suruun liittyviä asioita. Kirjan kuvitus kulkee tekstin mukana, mutta se kertoo myös oman tarinansa tytöstä ja isoisästä. Anna-Mari Kaskinen on liittänyt kirjaan tekstin ja kuvien lomaan aihepiiriin liittyviä runojaan. Suorasanainen teksti, runot ja kuvat tukevat hyvin toisiaan.

Kaunista kokonaisuutta rikkovat hieman ikävällä tavalla esim. muutamat sanat, joista puuttuu kirjaimia. Jäin myös kaipaamaan, vaikkapa kirjan loppuun, kirjassa mainittujen raamatunkohtien luetteloa.

Kuolema ja suru ovat asioita, jotka mielellämme työnnämme pois ajatuksistamme. Kuitenkin jokainen meistä kohtaa nämä asiat jossain elämänsä vaiheessa. Myös lapsemme joutuvat ne kohtaamaan. Ajattelen, että kuolema ja suru yllättävät meidät aina, mutta uskon, että meidän on helpompi kohdata ne lähellämme, jos olemme ajatelleet niitä ja niihin liittyviä asioita jo etukäteen.

Kirja on kirjoitettu lapsille, mutta se kertoo lyhyesti ja selkeästi myös aikuisille sen, mikä on kristillisen uskon näkökulma kuolemaan. Kuoleman jälkeen on olemassa taivas. Jeesus on silta tästä elämästä tulevaan. Kirjassa mainitaan myös se, että osa ihmisistä ajattelee, että kuolemassa ihminen vain lakkaa olemasta.

Kirja on monipuolinen ja ajanmukainen. Se kertoo mm. sen että ihminen kuolee joskus jo vauvana, ennen syntymäänsä. Yleistyvä uurnahautaus on myös selitetty kirjan hautajaisista kertovassa luvussa.

Kirjassa kerrotaan surun vaiheista ja siitä, miten eri tavoin ihmiset ilmaisevat suruaan. Kuolemaan liittyvät miksi -kysymykset ja syyllisyys ovat saaneet niinikään kirjassa oman lukunsa. Kirja on mielestäni oivallinen lähtökohta, kun keskustellaan kuolemasta ja surusta lasten kanssa. Keskustelua on hyvä käydä jo silloin, kun suru ei kosketa itseä ja lasta kovin läheltä.

Entä, jos aikuinen ei itse usko kuolemanjälkeiseen elämään? Hän voi mielestäni kertoa oman näkökulmansa kirjaa lukiessaan. Eikö ole myös mahdollista, että lapsi haluaakin uskoa toisin?

Maija Salmijärvi

Anna-Mari Kaskinen ja Taru Castrén Kerro minulle taivaasta - kun kuolema koskettaa. Kirjapaja. 2003.

Porin seurakunnat

loka-marraskuussa 2003

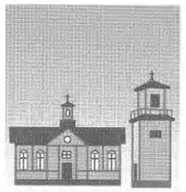

AHLAINEN

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: La 1.11. klo 10 pyhäinpäivän messu ja muistokynttilöiden sytyttäminen, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund, kirkkokahvit seurakuntakodilla – su 2.11. klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund – Su 9.11. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund – Su 16.11. klo 11 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Hanneli Grönlund – Su 23.11. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund – Su 30.11. klo 10 1. adventtisunnuntain messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund

Seurakuntakoti

Naistenpiiri joka toinen keskiviikko klo 13, seur. 5.11., 19.11. ja 3.12. klo 13
Lähetyspiiri joka toinen tiistai klo 13, seur. 11.11., 25.11. ja 9.12. klo 13
Perhekerho joka toinen keskiviikko klo 10.30-12, seur. 12.11., 26.11. ja 10.12.
Mukulamessu Ke 3.12. klo 11

Kuorot

Lapsikuoro klo 17 ja kirkkokuoro klo 18.30 seurakuntakodissa . Uudet laulajat tervetulleita molempiin kuoroihin.

Lampin ja Kellahden

Lähetyspiirien ajankohta ilmoitetaan myöhemmin

Kellahden pyhäkoulu

Forsmanilla, Vaittiniementie 52 Su 12.10., 2.11. ja 30.11. klo 13-14.30

KESKI-PORI

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 1.11. pyhäinpäivän messu, Raili Turtola, Kirkkokuoro, Paavo Rusava, Juhani Romppanen, messun yhteydessä luetaan vuoden aikana kuolleiden Keski-Porin seurakunnan jäsenten nimet ja sytytetään kynttilät vainajien muistoksi, kahvihetki - Su 2.11. khra Seppo Lohi (Simo), Rauhanyhdistys, Juhani Kemppainen, Paavo Rusava, kirkkokahvi Keski-Porin diakoniatyö - Su 9.11. Pirkko Heikkilä, Tuija Kruus, Juhani Kemppainen, Paavo Rusava, kirkkokahvi Keski-Porin diakoniatyö - Su 16.11. Jyrki Kaukanen, Juhani Romppanen, Juhani Kemppainen, kirkkokahvi maahanmuuttajien hyväksi - Su 23.11. Tarja Isokorpi, Juhani Romppanen, Paavo Rusava, kirkkokahvi Sotilaskotisisaret
Surun sävellä Pe 31.10. klo 19, Cantores Vesperi, Paavo Rusava, Juhani Romppanen
Tuomasmessu Su 2.11. klo 18
Illan rukoushetki Ke 5.11. klo 18, Cantores Vesperi
Ylistyksen ilta La 8.11. klo 18, Matti Vuolanne, Jorma ja Sinikka Hännikkälä, Porin Ylistyslaulajat, Sirpa Honkanen
Raamattupiiri kirkkotuvassa Ti 11.11. klo 18.30, Kaisa Huhtala
Aamuehtoollinen Ke 12.11. klo 8, Juhani Kemppainen
Konsertti To 13.11. klo 19, Jaakko Ryhänen, Pori Sinfonietta, joht. Ari Rasilainen
Sanan ja rukouksen ilta La 22.11. klo 18
Vanhan käsikirjan rippi ja ehtoollinen Su 23.11. klo 17, Risto Auerma, Juhani Romppanen
Nuorten aikuisten raamattupiiri kirkkotuvassa sunnuntaisin klo 17, parittomat viikot
Esirukouspalvelu tiistaisin klo 18
Sanan ja rukouksen ilta tiistaisin klo 19, 4.11. Mikko Takala, 11.11. Ilmari Ruuhisalmi, 18.11. Veikko Hytti, 25.11. Asko Tynjälä
Porin Ylistyslaulajien harjoitukset kirkkotuvassa keskiviikkoisin klo 18, parilliset viikot

Ruosniemen kirkko

Messu/sanajumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 2.11. messu, Tarja Isokorpi, Juhani Romppanen - Su 9.11. sanajumalanpalvelus, Jyrki Kaukanen, Juhani Kemppainen, varhaisnuorten kirkkopyhä – Su 16.11. messu, Risto Auerma, Juhani Romppanen - Su 23.11. messu, Ritva Tuutti-Friman, Tuija Kruus, Juhani Romppanen, Naistenkahvilan 15-vuotisjuhla - Kuukauden viim. sunnuntai teemalla "Tavataan kirkonmäellä, silloin on mahdollisuus gluteenittomaan ehtoollisleipään ja alkoholittomaan ehtoollisviiniin. Lapsille pidetään myös pyhäkouluhetki. Messun jälkeen on kahvitarjoilu sekä aikaa yhdessäololle ja keskustelulle. Diakonissa Elina Virtalaine auttaa kuljetuksen järjestämisessä ma – pe, p. 02-6508 821
Pyhäinpäivän sävelhartaus La 1.11. klo 15, Ruosniemen seurakuntakuoro, khra Markku Jaakkola (lausunta), Juhani Kemppainen
Luotosen askartelu- ja rukouspiiri Ma 3.11. ja Ma 17.11. klo 17.30
Hellitä hetkeksi Su 9.11. klo 17. Aiheena "Isänä olemisen ihanuus ja hurjuus", Matti Viitanen Helsingistä, Risto Auerma. Elina Virtalaine, Juhani Kemppainen, Heikki Nummijärvi. Illan päätteeksi Herran Pyhä Ehtoollinen. Lastenhoito ja kahvitarjoilu järjestetty.
Lapsenpäivän lauluhetki To 20.11. klo 18, Elina Erkkola, Juhani Kemppainen, tarjoilua
Seurakuntakuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30
Hopeakerho tiistaisin klo 12, parittomat viikot
Tyttökerho tiistaisin klo 16
Poikakerho tiistaisin klo 17
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parittomat viikot
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10
Lähetysilta keskiviikkoisin klo 18.30, parilliset viikot

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu Su 9.11. klo 12, Kari Erkkola, Paavo Rusava
Ruskakodin talokerho Su 2.11. klo 13.30 ja hartaus To 20.11. klo 13.30
Raamattupiiri Ti 4.11. klo 14
Jumalan kohtaamisen ilta To 6.11. klo 18.30
Virsilauluilta Ti 18.11. klo 18.30, Juhani Kemppainen
Monikulttuurinen Pormestarinluoto Ti 25.11. klo 18
Tyttökerho maanantaisin klo 15.30
Kokkikerho maanantaisin klo 17
Viihdytään yhdessä, Messupolku 2 tiistaisin klo 13, parittomat viikot
Perhekahvila keskiviikkoisin klo 10, parilliset viikot
Ruokailu keskiviikkoisin klo 12
Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13, parittomat viikot
Ollaan yhdessä, Peräsmentie 5 keskiviikkoisin klo 13
Pyhäkoulu keskiviikkoisin klo 17, parilliset viikot
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parilliset viikot

Toejoen pappila

Perhemessu Su 2.11. klo 14, Veikko Hytti, Paavo Rusava, Eija Lindholm, Marko Peltonen, lapset (musiikki), kahvi
Raamattupäivä Su 2.11. klo 15.30, Raamatuntutkistelu, Kristityn vapaus, Arvi Löytömäki
Isovanhemmuusilta To 6.11. klo 18.30, Marjatta Kaartinen, Veijo Järvinen, ym., keskustelua, alustus: Isovanhemmuuden haasteet muuttuvassa ajassa
Avoimet ovet Ti 18.11. klo 18
Rukouspiiri Su 23.11. klo 18.30, Sirpa Ylitalo
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, parittomat viikot
Tyttökerho keskiviikkoisin klo 17
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parittomat viikot
Pyhäkoulu joka kuukauden viimeinen sunnuntai klo 17

Käppärän pieni kappeli

Pyhäinpäivän musiikkihartaus La 1.11. klo 18, Juhani Romppanen urut, Raili Turtola tekstit

Lyttylän rukoushuone

Tyttö- ja poikakerho Ma 10.11. klo 17.30
Lähetyspiiri To 13.11. klo 14, Pirkko Heikkilä

Toukari

Kuntokerho joka toinen tiistai klo 9.15, parilliset viikot

Isojoenrannan seurakuntakoti

Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parilliset viikot
Hopeakerho keskiviikkoisin klo 14, parittomat viikot

Seurakuntakeskus

Retkipiiri Pe 31.10. klo 18
Raamattuilta Ke 5.11. klo 18, Apostolien teot, Pirkko Heikkilä, ym.
Relaa–ilta La 8.11. klo 18
Israel-ilta Ti 11.11. klo 18, Karmel - Israel ilta ti 25.11. klo 18, Israelin ystävät
Lasten toivelaulut Su 16.11. klo 15
Kysyn Raamatusta Su 16.11. klo 17, Pirkko Heikkilä, Jarkko Kivelä, ym.
Nuortenilta Su 16.11. klo 17
Kasettiraamattupiiri Pe 21.11. klo 15
Rukollevaisseurat Su 23.11. klo 13
Tilaisuus omaisensa tai läheisensä menettäneille Su 23.11. klo 15
Raamatun monimuotoopiskelu Ma 24.11. klo 18.30, Pirkko Heikkilä
Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30
Hopeakerho tiistaisin klo 13, parittomat viikot
Merimieskirkkopiiri tiistaisin klo 15
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18, parittomat viikot
Kirkkokuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18.30
Raamattupiiri torstaisin klo 10
Pyhäkoulu Mummun Kamarissa sunnuntaisin klo 13

Poikakerhot

Maanantaisin: Pormestarinluodon seurakuntakoti klo 17-18 kokkikerho, Mikonkatu 8 klo 17-18 poikien ohjelmakerho ala-asteikäisille, alkaa 3.11. ja Lyttylän rukoushuone klo 17.30-19 tyttö-poikakerho, kerran kuukaudessa 15.9., 13.10., 10.11. ja 8.12. - Tiistaisin Ruosniemen kirkko klo 17-18 puuhakerho – Keskiviikkoisin: Toejoen koulu klo 16-17 (1-3 lk) salibandy kerho, klo 17-18 (4-6 lk) salibandy kerho, Ruosniemen koulu klo 16-17 salibandy kerho, Jousiammuntakerho alkaa lokakuussa. – Torstaisin: Isosannan koulu klo 16-17 salibandy – Perjantaisin: Nuorisotalo klo 16-17 salibandy 12-15 vuotiaille - Poikatyöstä vastaa Pentti Tuovinen, p. 02-6508 823.

Tyttökerhot

Maanantaisin: Pormestarinluodon seurakuntakoti klo 15.30 ja Lyttylän rukoushuone klo 17.30-19 tyttöpoikakerho, kerran kuukaudessa 15.9., 13.10., 10.11. ja 8.12. - Tiistaisin : Ruosniemen kirkko klo 16 – Keskiviikkoisin: Toejoen pappila klo 17 - Tyttökerhoista vastaa Anne Saarela, p. 02-6508 836

Nuoret

Isoskoulutus Mikonkatu 8 klo 18 – 19.30; aiheet ke 5.11. Isonen ja Raamattu, to 20.11. Hartaus ja rukous - Leiriavustajakoulutus Mikonkatu 8 klo 18 – 19.30; aiheet to 30.10. Oman uskonelämän hoitaminen, ke 12.11. Raamattu kotona ja leireillä, to 27.11. Kun kasvaa aikuiseksi - Nuisku eli Nuorten ihmissuhdekurssi Mikonkatu 8 klo 18 – 19.30; aiheet to 6.11. Kuuntelemisen jalo taito, ke 19.11. Tunteiden ymmärtäminen - Relaa –illat seurakuntakeskus 5. krs klo 18 – 19.30; la 8.11. Uskon perustus

Väinämöinen

Hopeakerho tiistaisin klo 13, parilliset viikot

Sley, Varvinkatu 3

Runopiiri tiistaisin klo 13

Oopperamatka

Tampereelle 14.3.2004. Olet tervetullut järjestämällemme matkalle Tampereelle. Kohteenamme on Tampere-talolla esitettävä kaksinäytöksinen ooppera "Viimeiset kiusaukset". Matkalle lähtö tapahtuu sunnuntaina klo 12.15 Ruosniemen neuvolan edestä ja klo 12.30 kauppatorilta Utun edestä. Ilmoittautumiset ja tiedustelut 15.11. mennessä Keski-Porin seurakuntatoimisto, p. 6238 821.

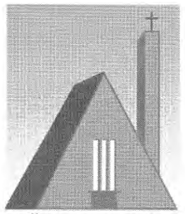

LÄNSI-PORI

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 1.11. messu, Reija Nordström, Osmo Kauppinen, kirkkokuoro, Antti Yrjölä – Su 2.11. messu, Matti Rusama, Osmo Kauppinen, Antti Yrjölä – Su 9.11. messu, Osmo Kauppinen, Reija Nordström - Su 16.11. messu, Sakari Leppänen, Antti Koivisto, kirkkokahvi - Su 23.11. messu, Kaisa Huhtala, Matti Kaartinen, kirkkokahvi lähetystyön hyv. – Su 30.11. messu, Osmo Kauppinen, Reija Nordström, kirkkokuoro, Antti Yrjölä – La 6.12. sanajumalanpalvelus, Reija Nordström, kirkkokuoro, Antti Yrjölä, jumalanpalv. jälk. klo 11.15-14 lähetysmyyjäiset - Su 7.12. messu, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä
Omaisten ilta La 1.11. klo 17, Matti Kaartinen, Reija Nordström, Antti Koivisto, Antti Yrjölä, Osmo Kauppinen, kirkkokahvi
Alfa-kurssi To 6.11., 13.11. ja 27.11. klo 18.30
Ystävyyden ilta Moksantyön hyv. Su 9.11. klo 17, Matti Kaartinen
Nuortenilta Pe 14.11. klo 19
Adventtivesper Su 30.11. klo 17, Reija Norström, kirkkokuoro, Antti Yrjölä
Kauneimmat joululaulut –yhteislaulutilaisuus Su 7.12. klo 18, Tarja Isokorpi
Kirkkokuoro maanantaisin klo 19
Aamurukous keskiviikkoisin klo 10
Työtupa keskiviikkoisin klo 9
Kirjallisuuspiiri Ma 3.11. klo 19

Preiviikin kirkko

Messu Su 16.11. klo 12, Matti Kaartinen, pyhäkouluhetki

Lattomeren kirkko

Messu Su 2.11. klo 12, Matti Rusama, Osmo Kauppinen, Antti Yrjölä
Seurat Pe 28.11. klo 19, Armas Tissari, Leena Korhonen, Matti Peuravuori
Sanajumalanpalvelus Su 30.11. klo 12, Osmo Kauppinen, Antti Yrjölä
Seppeltenlasku La 2.12, klo 9 Lattomeren hautausmaalla

Käppärän iso kappeli

Pyhäinpäivän hartaus La 1.11. klo 16, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä

Pietniemen seurakuntatalo

Satak. omaishoitajien ja heidän läheistensä ilta Ke 26.11. klo 18, Kari Penttinen, Asta ja Aino Penttinen
Naistenilta Ti 4.11., 18.11. ja 2.12.klo 18.30-20.30
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 14

Viasveden Mäntypirtti

Kauneimmat joululaulut Su 7.12. klo 15, Tarja Isokorpi

Raamattupiirit

Länsi-Porin kirkko, solu, tiistaisin klo 18 ja torstaisin klo 13 - Olotupa joka toinen maanantai klo 14.30, seur.10.11.– Preiviikin kirkko Ma 18

Iltapäiväkerhot

Preiviikin kirkko Ma 3.11. klo 12 – Lattomeren kirkko 4.11. klo 12 – Olotupa, Ojurintie 2: To 13.11. ja 27.11. klo 12 – Niittymaan koulu To 6.11. klo 13 – Viasveden kerho Olotuvalla To 13.11. klo 12

Lähetyspiirit

Lattomeren lähetyspiiri Ti 4.11. klo 18 Aulis Juntusella, Ti 18.11. klo18 Reino Salosella ja Ti 2.12. klo 18 Lauri Mikkelssonilla - Käppärän lähetyspiiri Ti 11.11. klo 18 Olotuvalla, askarteluilta

Seurakuntapiiri ja –illat

Viasveden seurakuntapiiri Ke 5.11. klo 18 Simo Korpelassa – Reikon ja Ulasoorin seurakuntailta Ke 29.10. klo 18 Pertti Krouvilla, Pertinpolku ja Ke 19.11. klo 18 Jukka Kivellä

Perhekerhot

Pietniemen seurakuntatalo Ma 10-12 – Rauhanpuisto 1 Ti 10-12 – Olotupa Pe 10-12

Olotupa

Ojurintie 2: Maanantaisin klo 12.30 Matin hartaus – Tiistaisin klo 12 veteraanikahvila – Keskiviikkoisin klo 12 äiti Teresa –peittotalkoot, (pariton vko), klo 12 laulun siivin (parillinen vko), klo 12 runon siivin, (pariton vko) – Torstaisin klo 11 lähetyslaulajaiset (pariton vko), klo 12 iltapäiväkerho aikuisille (parillinen vko) – Perjantaisin klo 12 verenpaineenmittaus – Olotuvan 9 v. syntymäpäivät Pe 7.11., kakkukahvit - Jouluaskarteluillat tiistaisin klo 17-20 marraskuun ajan: 4.11. olkityöt ja joulukortit, 11.11. joulutontut ja olkityöt, 18.11. joulukukat ja joulutontut, 25.11. joulukortit ja joulukukat. Kurssimaksu 7 e ilta, sis. materiaalit ja kahvit. Ilm. Länsi-Porin srk.tstoon 31.10. menn. p. 6370 572.

PIHLAVA

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 1.11. ehtoollisjumalanpalvelus, Hannu Dietrich, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko, kirkkokuoro, luetaan edellisen pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden vainajien nimet ja sytytetään muistokynttilät, ohjelmallinen kahvitilaisuus omaisille jumalanpalveluksen jälkeen – Su 2.11. sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Päivi Holkko – Su 9.11. messu, Pertti Hietalahti, Hannu Dietrich, Päivi Holkko, mäntyluotolaisille kulj. kirkkoon, ilm. srk.tstoon p. 6481 071 – Su 16.11. messu, Hannu Dietrich, Pirjo Tiira, Päivi Holkko – Su 23.11. sanajumalanpalvelus, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm
Isänpäivän iltakirkko Su 9.11. klo 17, Pirjo Tiira, Päivi Holkko, päiväkerholaiset
Tuomasmessu Su 16.11. klo 18, Tarja Isokorpi, Pirjo Tiira, Päivi Holkko

Kirkon seurakuntasali

Pihlavan kirkkokuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30
Seurakuntapiiri keskiviikkoisin klo 15

Pihlavan seurakuntatalo

Lähetyspiiri joka toinen torstai klo 18.30, seur. 6.11.
Raamattupiiri "Pölyt pois raamatusta" joka toinen torstai klo 18.30, seur. 30.10. ja 13.11.
Katulapsi-piiri joka toinen tiistai klo 18, seur. 11.11.

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus Su 2.11. klo 12, Pirjo Tiira, Päivi Holkko
Lähetyspiiri joka toinen tiistai klo 19, parittomat viikot, seur. 4.11.
Seurakuntapiiri joka toinen keskiviikko klo 13, parilliset viikot, seur. 29.10. ja 12.11.
Perhekerho joka toinen keskiviikko klo 10, alkaen 15.10.
Pyhäkoulu joka toinen keskiviikko klo 18-19, parittomat viikot

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelusta ei Su 9.11., kulj. Pihlavan kirkkoon, ilm. srk.tsto p. 648 1071.
Perhekerho maanantaisin klo 11
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 14

Metsäkappeli

Runoa ja musiikkia Su 23.11. klo 16, kolehti diakoniatyölle "joulupussien jakoon"

Enäjärven koulu

Nappulakerho iltapäiväkerhon tiloissa joka toinen tiistai klo 10-11.30, parilliset viikot. Kerho tarkoitettu lapsille, vanhemmille, perhepäivähoitajille

Pyhäkoulut

Mäntyluodon seurakuntakoti sunnuntaisin klo 14 - Kaanaan kerhotila tiistaisin klo 16 - Pihlavan seurakuntatalo keskiviikkoisin klo 16 – Kyläsaaren seurakuntatalo joka toinen keskiviikko klo 18-19

Tyttökerhot

Tiedustelut Sanna Tasku p. 02-6508 894

Polkakerhot ja nuoret

Tiedustelut Marjut Ylimäki p. 02-6508 897

Päiväkerhot ja pyhäkoulut

Tiedustelut Päivi Löfman p. 02-6508 898

Partiotoiminta

Tiedustelut Raili Jokela p. 648 2018

PORINTELJÄ

Teljän kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 1.11. Pasi Viitanen, Heli Lehtonen – Su 2.11. messu Sakari Leppänen, Markku Sumiala, Heli Lehtonen – Su 9.11. messu Jorma Pakkanen, Pertti Kymäläinen, Anne-Marie Grundstén, Laatokan Laulajat joht. Kauko Kivelä, karjalaisten kirkkopyhä - Su 16.11. messu Helge Ranta, Heli Lehtonen, työntekijöistä koottu kuoro, kirkkokahvi
Omaisten kirkkoilta La 1.11. klo 18, Markku Sumiala, Leena Tapio, Marja-Terttu Sundell, Pirjo Paukkunen, tilaisuudessa luetaan vuoden aikana kuolleiden Teljän seurakunnan jäsenten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistolleen, kahvitarjoilu
Sanan ja rukouksen ilta Ke 12.11. klo 19, Seppo Juntunen
Pianokonsertti Su 16.11. klo 18 Antti Siirala & Steinway

Väinölän kirkko

Ehtoollisiltakirkko Su 2.11. klo 18 , Luthersäätiö
Koko perheen kirkonmenot Su 9.11. klo 11, Markku Sumiala, Heli Lehtonen, Teljän lapsikuoro Tuhannet sydämet, kirkkokahvit - Marraskuun muut sunnuntait: osallistumme Teljän kirkon 30-vuotis- ja Teljän seurakunnan 40-vuotisjuhlajumalanpalveluksiin Teljän kirkossa klo 10

Diakonialaitoksen Martintalo

Messu Su 23.11. klo 11, Aku Keltto, jonka jälkeen ruokailumahdollisuus ja klo 13 alkaen Herättäjän seurat

Harmaa-Kartanon seurakuntakoti, Harmaalinnantie 2

Iltapäivähetki Su 2.11. klo 16 yhteislaulua, lastenohjelmaa, Sanan-hetki, Markku Sumiala, Heli Lehtonen, Pirjo Tikkanen, Maija Salmijärvi

Hoitavan rukouksen päivä

Silokalliolla 15.11. klo 10-18. Vierailijana Seppo Kujala Kansan Raamattuseurasta. Ruokailut ja kurssimateriaali yht. 15 euroa. Ilmoittautumiset Teljän seurakuntatoimistoon puh. 6238 826 viimeistään 10.11. Kuljetus tarvittaessa.

Kutsu toivoon! Hyvän uutisen ilta

Teljän kirkossa Su 23.11. klo 18, evankelista, olympiavoittaja Arto Härkönen, prof. urheilulääkäri Sakari Orava, Liekki-ryhmä, kanttori Päivi Holkko & group, juonto past. Eeva-Riitta Koivisto, kahvitarjoilu, järj. Teljän evankelioimistyö

Perhekerhot

Väinölän kirkolla keskiviikkoisin klo 11-12.30. Aiheina: ke 5.11. Askarrellaan isälle – vetäjänä Eija Kymäläinen - Viikko 47 vietetään Teljän seurakunnassa juhlaviikkoa. Teljän kirkolla on eri aiheisia tapahtumia joka päivä ja lasten päivä on torstaina 20.11., jolloin on erilaista ohjelmaa koko päivän klo 10 alkaen päättyen klo 18 alkavaan iltarukoukseen. Tiedustelut Taina Saine p. 6508 888 ja Pirjo Paukkunen, p. 6508 863 - Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10:ssa, joka ke klo 11-12.30 alkaen 29.10., tied. Pirjo Tikkanen, puh. 6352 852

Pyhäkoulut

Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, su 10-11 - Väinölän kirkko, Päkintie 1, su 12-13 - Sampolan kerhohuone Puhurintie 10, su klo 18 - Kalaholman kerhohuone, Haukikuja 32, su 13-14 - Keskuskartanon kerhohuone, Rautatienpuistokatu 2 torstaisin klo 17-18 - Harmaa-Kartanon seurakuntakoti, Harmaalinnantie 2, ti 17-18 - Tiedustelut Eija Kymäläinen, Teljän kirkon nuorisotoimisto 6352 526 tai 6508 885

Ikämiesten kerho

Teljän kirkolla joka toinen Ti 14, parillinen viikko, seur. 28.10.

Raamattupiirit

Miestenpiiri, Teljän kirkolla joka toinen ti 18 (pariton viikko) seur. 2.10. tied. Markku Sumiala, puh. 6508 880 - Väinölän kirkko, joka toinen ma klo 18 (parilliset viikot) (tied. Hanna Kataja, puh. 635 1718) - Harmaa-Kartanon seurakuntakoti joka toinen ma 18.30 (parittomat viikot) tied. Aino Lehtimäki 044 355 7669 - Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, joka toinen to klo 19 (parillinen viikko) tied. Birgitta Komulainen, puh. 646 1739 - Esivallankatu 6, joka toinen ma klo 15 (parittomat viikot) tied. Anita Ellmén 637 8079 - Nuorten aikuisten raamattupiiri, Keski-Porin kirkkotupa joka toinen su klo 17, seur. 28.9., tied. Esa Bärlund puh. 646 9698 - Kodeissa Säästäjänkatu 1:ssä ti 18 (joka toinen ti parittomat viikot) tied. Liisa Syrjä puh. 6353 970 - Raamattupiiri kerran kuukaudessa tied. Marjukka Hankilammi 044 276 5138

Iltapäiväkerho aikuisille

Rautatienpuistokatu 2:ssa uusi iltapäiväkerho aikuisille joka toinen keskiviikko klo 13, seur. 29.10.

Diakoniapiirit

Väinölän kirkolla joka toi-

Jatkuu sivulla 10

Raamattupäivät Länsi-Porissa

Länsi-Porin seurakunnassa on perinteiset raamattupäivät 2.- 4. marraskuuta.
Tapahtuma alkaa Länsi-Porin kirkossa Su 2.11. klo 10 messulla, jonka toimittavat Matti Rusama ja Osmo Kauppinen ja klo 17 on sunnuntaina raamattuopetus, kahvi ja seurat . Lattomeren kirkossa on 2.11. klo 12 messu, jonka toimittavat Rusama ja Kauppinen.
Länsi-Porin kitkossa on maanantaina ja tiistaina 3. - 4.11. klo 18.30 raamattuopetus, kahvi ja seurat. Mukana raamattupäivillä ovat Matti Rusama, Timo Vuorinen ja Länsi-Porin seurakunnan työntekijät. Illoissa on myös seurakuntalaisten puheenvuoroja.

Hyviä uutisia Teljän ki rkossa

Hyvän uutisen iltaa vietetään Teljän kirkossa sunnuntaina 23.11. klo 18.
Mukana ovat evankelista, olympiavoittaja Arto Härkönen, prof., urheilulääkäri Sakari Orava, Liekki-lauluryhmä sekä kanttori Päivi Holkko & group. Illan juontaa pastori Eeva-Riitta Koivisto. Kahvitarjoilu.

Isänä olemisen monet puolet

Isänpäivänä, sunnuntaina 9.11. klo 17 vietetään Hellitä hetkeksi - tilaisuutta Ruosniemen kirkossa.
Illan aiheesta "Isänä olemisen ihanuus ja hurjuus" luennoi lentokapteeni, pastori Matti Viitanen Helsingistä. Hän on vaimonsa Anna-Liisa kanssa toiminut pitkään avioliittotyössä.
Illassa mukana myös Risto Auerma, Elina Virtalaine, Juhani Kemppainen ja Heikki Nummijärvi. Kahvitarjoilu ja lastenhoito järjestetty. Ilta päättyy ehtoollisen viettoon.

Diakonialaitoksella Herättäjän seurat

Herättäjän päivää vietetään Porin Diakonialaitoksella 23.11.
Jumalanpalvelus on Martintalossa klo 11. Sen jälkeen on ruokailumahdollisuus ja seurat, mukana mm. Aku Keltto. Seuroissa veisataan Siionin virsiä.

Pyhäinpäivän musiikkia

Pyhäinpäivän sävelhartaus 1.11. klo 15 Ruosniemen kirkossa. Seurakuntakuoro, kanttori Juhani Kemppainen. Lausunta khra Markku Jaakkola.
Musiikkihartaus la 1.11. klo 18 Käppärän pienessä kappelissa. Urkuri Juhani Romppanen soittaa pienen kappelin Paschen-uruilla mm. Louis Viernen, Théodore Duboisin, Johannes Brahmsin, Max Regerin ja Dietrich Buxtehuden musiikkia. Pyhäinpäivän tekstejä, rovasti Raili Turtola. Vapaa pääsy.
Pyhäinpäivän hartaus 1.11. klo 16 Käppärän isossa kappelissa, rovasti Matti Kaartinen, kanttori Antti Yrjölä.

Mustarastas-yhtye soittaa folkia

Folk-yhtye Mustarastas konsertoi sunnuntaina 2.11. klo 18. Porin seurakuntakeskuksessa, Eteläpuisto 10., 5 kerroksen musiikkisalissa.
Mustarastaan musiikissa on vahvasti suomalaiskansallinen sointi, mutta siitä on helppo erottaa myös irlantilaisen kansanmusiikin sävyjä.
Mustarastaan teksteissä usein yhdistyy Suomen kansan luonteen tummat sävyt ja kristillinen traditio, mutta tekstien tunnustuksellisuudesta huolimatta kerronta noudattaa kansanmusiikille ominaista tarinointia ja kieli on tyylin myös mukaista.
Mustarastas on tehnyt seitsemän levyä ja esiintynyt kohta kymmenen vuotta.

Jatkoa sivulta 9

nen maanantai klo 13, seur. 10.11. Markku Sumiala (parillinen viikko) - Esivallankatu 6 joka toinen keskiviikko klo 13, seur. 5.11. Sinikka Orjala, 19.11. Pasi Viitanen (pariton viikko)

Päiväpiirit

Sampolan vanhustentalossa, Puhurintie 1-3 joka toinen tiistai klo 15, seur. 4.11., Pasi Viitanen - Rautatienpuistokatu 2:ssa joka toinen ti klo 13 (pariton viikko) seur. 4.11., Pertti Kymäläinen - Pinomäen koulu joka toinen torstai klo 13, (pariton viikko) seur. 6.11., Sinikka Orjala ja 20.11. Eija Santahuhta - 400-vuotiskodissa joka toinen ma klo 13, (pariton viikko) seur. 3.11., Sinikka Orjala ja 17.11. Eija Santahuhta - Teljän kirkolla joka toinen ma klo 13, (pariton viikko) seur. 3.11. Ulla Säilä - Uudenkoiviston vanhustentalo, Kasvihuoneenkatu 1-3, kertaa kuukaudessa klo 14 seur. 11.11. Markku Sumiala ja 25.11. Ulla Säilä

Lähetystyö

Koko perheen lähetysilta Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen tiistai klo 18, seur. 4.11. Reetta Kopsa, Eija Liimatainen ja 18.11. Maija Salmijärvi, Taina Saine - Tiilimäen lähetyspiiri Mäntyrinteen kerhohuoneella joka toinen torstai klo 16 seur. 30.10. Eeva-Riitta Koivisto, 13.11. Taina Saine ja 27.11. Markku Sumiala

Kuorot

Teljän kirkko: Iltapäiväkuoron harj. to klo 14, joht. Heli Lehtonen puh. 6508 855 ja Kirkkokuoron harjoitukset to klo 18, joht. Leena Tapio puh. 6508 856 - Väinölän kirkko: Teljän Kamarikuoro, ma klo 18.30, joht. Anne-Marie Grundstén, puh. 6508 854 ja lapsikuoro Tuhannet sydämet, harj. ke klo 17. Entiset ja uudet laulajat tervetuloa! tied. Heli Lehtonen puh. 6508 855

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot

Sinikka Orjala, Esivallankatu 6 ma ja ti 9-11 puh. 6334 029 muina työaikoina 6508 865 - Pirjo Paukkunen, Väinölän kko ma 9-11 puh. 6460 718 Harmaa-Kartanon seurakuntakoti, to 9-10, puh. 6384 562 muina työaikoina puh. 6508 863 - Marja-Terttu Sundell, Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, ma ja to 9-11puh. 635 2852 Impolan asukastupa, Rajalantie 12, joka kk:n 1. ma 14-16 puh. 646 0126 muina työaikoina puh. 6508 864 - Ulla Säilä, Rautatienpuistok. 2 ma ja ti 9-11. puh. 6350 062 Teljän kirkko to 9-11 puh. 6359 269 ja muina työaikoina 6508 866

Tyttökerhot

Teljän kirkko: maanantaisin klo 16.30 – 18, Luovan toiminnan ryhmä yli 10 v. ja tiistaisin klo 16-17.30 tyttökerho 7-9- v. - Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, keskiviikkoisin klo 16-17.30 tyttökerho 7-14 v. - Harmaa-Kartanon seurakuntakoti, Harmaalinnantie 2, torstaisin klo 16-17.30 tyttökerho 7-14 v. - Kerhotiedustelut Maija Salmijärveltä puh. 02/6508 886

Poikakerhot

Keskiviikko: Nuorempien poikien salibandy (7-14v.) Väinölän ala-aste klo. 16-17.30 Os. Luodontie 1, Vetäjä: Vesa Saarela, Vanhempien poikien salibandy (15 v. -)Väinölän ala-aste klo. 17.30-19 Os. Luodontie 1, Vetäjä: Vesa Saarela ja Monitoimikerho, Väinölän kirkko klo. 18.00-19.30 Os. Päkintieläni Valkoma & Ilari Valtonen - Torstai: Nikkarikerho, Väinölän kirkko klo. 18-19.30 Os. Päkintie 1-3, Vetäjä: Vesa Saarela - Lauantai: Isä-poika sähly, Pohjois-Porin koulu klo 17.00-18.30, Vetäjä: Veli-Matti Pokkinen - Lisätietoja: Vesa Saarela (nuorisotyönohjaaja) p. 635 2526 Nuorisotoimistop. 650 8884 Dcs

Nuoret

Väinölän kirkko: Tuikku ke klo 19-21 seur. 29.10., 5.11., 12.11, nuortenilta pe klo 19-22, seur. 31.10., 7.11. ja Isoskoulutus 5.11.- Retki Maata Näkyvissä-gospelfestareille 14.-16.11. - Teljän srk 40 v. Teljän kko 30 vuotta juhlaviikko Teljän kirkossa, nuorisotyön teemapäivä ti 18.11. Teljän kirkossa. – Tiedustelut: nuorisoteologi Taina Saine, puh. 650 8888, nuorisotyönohjaaja Helena Kuusiranta, puh. 6508 887 (tekstiviestit pelaavat)

Teljän kirkon juhlaviikko

16.-30.11. Ohjelmassa mm. päivittäiset urkuvartit ja rukoushetket, esim. Seela Sellan lausuntailta ja Antti Siiralan pianokonsertti, To 20.11. klo 12 lasten oikeuksien päivä, lasten teesien naulaaminen, La 22.11. Teljä soi! Musiikkia nonstoppina. Kuoroilla, ryhmillä, yksityishenkilöillä mahdollisuus onnitella juhlivaa seurakuntaa ja kirkkoa. Tarkempi ohjelma sivulla 11.

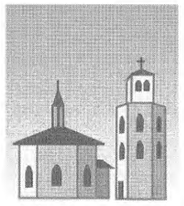

REPOSAARI

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: La 1.11. klo 10 pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Pekka Tyni. Jumalanpalveluksessa luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja sytytetään muistokynttilät. Jumalanpalveluksen jälkeen kirkkokahvi vainajien omaisille pappilassa – Su 2.11. klo 10 messu, Markku Jaakkola, Pekka Tyni – Su 9.11. klo 10 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Heikki Lipasti – Su 16.11. klo 10 messu, Markku Jaakkola, Pekka Tyni – Su 23.11. klo 12 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyni

Pappila

Naisten raamattupiiri maanantaisin klo 14
Kirkkokuoro tiistaisin klo 18
Kuntokerho keskiviikkoisin klo 13

Seurakuntakoti

Perhekerho torstaisin klo 14
Päiväkerho tiistaisin ja perjantaisin klo 13
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16

Seurakuntatoimisto

Avoinna keskiviikkoisin klo 9-11 ja torstaisin klo 17-18 – Diakoniatoimisto avoinna keskiviikkoisin klo 9-12 ja torstaisin klo 16-17

YHTEINEN TOIMINTA

Vammaistyö

Seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14, 2. krs: Kehitysvammaisten iltakerho joka toinen tiistai klo 17.30-19, seur.11.11. ja 25.11. – Kehitysvammaisten vanhemmat joka toinen maanantai klo 13, seur. 27.10., 10.11. ja 24.11. – Invalidikerho 5.11. ja 19.11. klo 13 – Mielenterveyskerho joka toinen maanantai klo 13, seur.3.11. ja 17.11. klo 13 – Kerhoista tiedustelut Vilja Arvela ma ja ke 9-12 p. 6238 764

Näkövammaiset

Näkövammaisten ja heidän vapaaehtoisten avustajiensa kokoontumiset kerran kuukaudessa To 13.11. ja 4.12. klo 13-14.30 srk.keskuksessa, Itäpuisto 14, 2. krs. Lisätietoja diak. Merja Kekäläinen ma ja ke 9-12 p. 6238 763.

Sotiemme veteraanit

Hengellinen tilaisuus Porin srk.keskus Pe 3.10. klo 13.30 kahvi, 14.30 ohjelma, puhe Pirkko Heikkilä. Järj. Rintamanaiset

Relaa-illat

Yhdessä Kansanlähetyksen kanssa Pe 5.12. klo 18 seurakuntakeskus

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

Illat Liisassa, Eteläp. 10: Su 2.11. klo 18 gospelkonsertti: Kari Haapala ja Mustarastas, Eteläp. 10 A 5 krs, Su 16.11. klo 18 "Minä uskon, etten voi uskoa... Pyhän Hengen työstä, Pertti Kymäläinen ja 30.11. klo 18 adventtisunnuntain seurat, Juha Mäntylä, Esa Partanen – Rukousta ja sanaa srk.keskuksen kappelissa To 13.11. ja 11.12. klo 19

Myyjäiset

Käppärän hautausmaan kahviossa La 1.11. klo 11-13. Myynnissä mm. havukoristeita, käsitöitä, leivonnaisia. Puffettiin voi poiketa kahville.

Tuomasmessu

Keski-Porin kirkossa Su 2.11. klo 18, Reija Nordström liturgi, Markku Jaakkola saarna, Pentti Tuovinen juonto, Tytti Aronen, esirukoukseen johdattelija, Tuomaskuoro joht. Leena Tapio

Me Miehet

Rautatienpuistokatu 2: Pe 21.11. klo 18.30, mukana pastori Lassi Stenman

Mummun kamari

Itäpuisto 14, 1. krs. P. 6238 765. Avoinna ma-pe 11-15 - Maanantaisin alkuviikon hartaus klo 11.30 – Tiistaisin kamarikerho (askartelua, käsitöitä) klo 13 – Keskiviikkoisin ohjelmatuokio klo 13 – Torstaisin viikonlopun hartaus klo 13 – Perjantaisin avoinna ilman virallista ohjelmaa – Sunnuntaisin pyhäkoulu klo 12 ja vapaaehtoisten keskustelukerho klo 13-15

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikeros: Avoinna tiistaisin klo 10-14. Työtuvassa käytössä kangaspuut, ompelu- ja saumauskoneet, myös leikkuupalvelua

Tukikeskus

Eteläpuisto 10 B, 2.krs: Avoin ryhmä ma, ke, pe klo 9-12, Matti Huopainen - Tuikku-Tukikeskusprojekti: Ma 13-15 keskusteluryhmä hengellisistä asioista, Ti 10-11.30 naisten ryhmä ja Ke 13-15 nuorten aikuisten ryhmä, tukikeskusohjaaja Maija Hannonen tavattavissa muina aikoina sopimuksen mukaan.

Liisa

Eteläpuisto 10. Avoinna arkisin klo 10-15. Avunvälitys ma-pe 10-15 p. 621 6636, ystävävälitys ma-pe 12-15 p. 621 6223 – Viikko-ohjelma: Maanantaisin klo 13-14.30 ristikonratkaisijat – Tiistaisin klo 11 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa – Keskiviikkoisin klo 10 englannin keskustelukerho – Torstaisin klo 9-12.30 askartelukerho, klo 12.30 sauvakävelyä Kirjurissa lähtö Pelle Hermanninpuiston edestä, klo 13.30-15 Liisan iltapäiväkerho ja klo 11-13 keittopäivä – Perjantaisin klo 11 kirjallisuuspiiri – Lisäksi: Levyraatinurkkaus joka toinen Ma 11, seur. 27.10. – Nuorten aikuisten ja opiskelijoiden ilta joka toinen Su 18, seur. 2.11. konsertti ja 16.11. –Ke 29.10. klo 12-14 asiatietoa vaihtoehtohoidoista, Synnove Hyden – Ke 5.11. klo 11.30-13.30 psyykkinen hyvinvointi luennoijana fysioterapeutti Elina Höckert - Ke 19.11. klo 12-14 sosiaalipsykologi, puutarhaterapeutti Kalervo Nikkilä luennoi aiheesta "Miten kohtaat yksinäisyyden".

KRISTILLISET YHDISTYKSET

Porin seudun kristilliset eläkeläiset ry: seurakuntakeskuksessa joka toinen tiistai klo 13, seur. 11.11. ja 25.11.

Opiskelija- ja koululaislähetys: Opiskelijaillat Sleyn rukoushuone, Varvink 3 . Ke 29.10. klo 18 Sisäinen eheys, Mika Toivonen, Ke 5.11. klo 18 Avoin raamattupiiri – vääriä profeettoja, Matt. 7: 15-23, Irene Bergman – Ke 12.11. klo 18 Jeesus lupaa ahdistuksen?, Olli Koskenniemi, Ke 19.11. klo 18 Jeesus – enemmän kuin aavistatkaan, Lauri Seppänen ja Ke 26.11. klo 18 avoin raamattupiiri – avioliitosta ja naimattomuudesta Matt, 19:1-12, Juhani Pere

Herättäjän seurat seurakuntakeskuksessa, Eteläp. 10, joka toinen torstai klo 19, seur, 30.10. ja 13.11. – Su 23.11. klo 11 jumalanpalvelus Porin diakonialaitoksessa, ruokailumahdollisuus ja seurat

Israel-ilta seurakuntakeskuksessa Ti 11.11. klo 18, Maikki ja Tom Langi

Evankeliumiyhdistys Varvink. 3: Su-Ti 2.-4.11. Raamattu tutuksi –päivät Länsi-Porin seurakunnassa – Ti 4.11. klo 18 nuorten raamattupiiri, Hanna Sorri, Juhani Pere, jatkuen joka tiistai – To 6.11. klo 14 luentoja keskustelutilaisuus "Henkinen pahoinvointi – löytyykö kristinuskosta apua?, Matti Rusama, Teuvo Liimatta – Su 9.11. klo 14 seurat "Uskon perustus", Pirkko Heikkilä, Teuvo Liimatta - Ke 12.11. klo 13 raaamattupiiri - To 13.11. klo 18.30 nuoret aikuiset "Miksi valvoa?", Timo Vuorinen – Su 16.11. klo 15 messu, Heikki Mäki-Pesola, Olli Koskenniemi, Sinikka Vuorinen, nuorten lauluryhmä, kirkkokahvit - To 20.11. klo 18 luento- ja keskustelutilaisuus "Kutsumus – onko minulla sellainen?", Matti Rusama, Arvi Löytömäki - Su 23.11. klo 14 seurat "Kuinka saan Isän siunauksen?", Veikko Hytti, Arvi Löytömäki - Ke 26.11. klo 13 raamattupiiri

Esikoislestadiolaiset Tapionk. 8: To 30.10. klo 17.30 lähetyskahvila ja kanssapuheet – Su 2.11. klo 15 seurat – Syysseurat 14.-16.11.: Pe 18 iltakirkko srk.keskus , La ja Su 12 ja 18 seurat Tapionk. 8, Pekka Liuksiala, Olavi Simolin - Jatkuen seurat sunnuntaisin klo 15

Rauhanyhdistys Louhent. 4: Ke 29.10. klo 19 ompeluseurat - Pe 31.10. kodin ilta – Pyhäinpäiväseurat 1.-2.11.: La 13 seurat ja klo 17 seurat ja iltakylä , Su 10 messu Keski-Porin kko, ruokailu yhdistyksellä, klo 13.30 ja 16.30 seurat, puhujina Markku Kangasniemi, Seppo Lohi, Jyrki Vaaramo, Pentti Rainio – Ke 5.11. klo 19 ompeluseurat – La 8.11. klo 19 keskusteluilta – Su 9.11. klo 16 seurat – Ke 12.11. klo 19 ompeluseurat – La 15.11. klo 19 kotiseurat Toini ja Kullervo Mikkola – Su 16.11. klo 16 seurat – Ke 19.11. klo 19 ompeluseurat – La-Su 22.-23.11. nuoriso- ja seurakuntapäivät - Ke 26.11. klo 19 ompeluseurat – Pe 28.11. klo 13 lähetysseurat Mummun kamari, srk.keskus, Armas Tissari, Leevi Korhonen – Pe 28.11. klo 19 lähetysseurat Lattomeren kko, Tissari, Korhonen – La 29.11. klo 18 joulumyyjäiset – Su 30.11. klo 16 seurat, Martti Pelkonen, Jyrki Suomala

Porin NTKY, Esivallank. 6: Su 30.11. klo 14 yhdistyksen syyskokous – Su 30.11. klo 15 yhdistyssunnuntain tilaisuus - Kursseja tytöille, pojille ja nuorille: Kankaanpainantakurssi To 30.10. klo 18, kotitalouskurssi To 6.11. klo 17.30, joululahjojen valmistuskurssi To 13.11. ja 20.11. klo 18 ja joulukorttien valmistuskurssi To 27.11. klo 18.

Kansanlähetys Eteläp. 10 A, 5. krs: Säännöllinen toiminta: Parillisen viikon maanantaisin klo 17 Epin raamattupiiri, Raili Järvenpää, Marjukka Hankilammi – Tiistaisin klo 18 raamattupiiri, Valliset, Jorma Hännikkälä – Kl: n ja Sleyn nuorten yhteinen raamattupiirii tiistaisin klo 18 Sley:ssä, Juhani Pere, Hanna Sorri – Keskiviikkoisin klo 18 Pohtijat, Sakari ja Seija Leppänen – Lauantaisin klo 19 Dok – Nuorten peli-illat torstaisin klo 21-22 Pohjois-Porin yläasteella, jatkot lähetyskodilla – Lisäksi: Yhteyden ja ylistyksen ilta srk.keskus Su 2.11. klo 16, Matti Kari, Sakari Leppänen, Liekki, mahd. esirukoukseen ja sielunhoitoon – Luotosten rukous- ja askartelupiiri Ruosniemen kirkolla joka toinen Ma 17.30-19.30 seur. 3.11. ja 17.11., Anne Väntti lä – Relaa –ilta La 8.11. klo 18 srk.keskus "Uskon perustus", Jyrki Kaukanen, Tiina Jokiperä, ehtoollinen – Hellitä hetkeksi Su 9.11. klo 18 Ruosniemen kko, "Isänä olemisen ihanuus ja hurjuus", Matti Viitanen, ehtoollinen, lastenhoito ja tarj. – Syyskokous ja yhteyspäivä La 15.11. klo 14 läh.kodilla. Virallisten kokousasioiden ohella yhteistä jakamista musiikin ja Sanan äärellä – Raamattua Kansalle –opetussarjassa Su 16.11. klo 17 "Perusta joka kestää", Mika Piittala – Me miehet Pe 21.11. klo 18.30 Rautatienpk. 2, Lassi Stenman, mus. Cantores Vesperi , Sakari Leppänen – Kutsu toivoon, hyvän uutisen ilta Su 23.11. klo 18 Teljän kko, mm. Arto Härkönen, Sakari Orava.

Seppo Juntunen Teljän kirkossa

"Jumala parantaa" on aiheena Sanan ja rukouksen illassa Teljän kirkossa keskiviikkona 12.11. klo 19. Tilaisuudessa puhuu pastori Seppo Juntunen. Porin Teljän seurakunnasta ovat mukana mm. kirkkoherra Helge Ranta ja pastori Pertti Kymäläinen.

Palveleva puhelin päivystää

Luterilaisten seurakuntien ylläpitämä Palveleva puhelin päivystää joka ilta klo 18 - 24 numerossa 10071. Päivystäjät ovat vapaaehtoisia, joiden kanssa voi keskustella luottamuksellisesti ja nimettömänä. Puhelussa ei lisämaksuja, vain paikallispuhelun tai normaali käsipuhelun maksu.

Juhlaviikko Teljän kirkossa

Lapsikuoro Tuhannet sydämet on mukana Teljän seurakunnan juhlaviikolla. Kuva kuoron esiintymisestä lastenlaulujuhlilla Turussa 5. lokakuuta. Kuva: Anne Lehto

Teljän Kamarikuoron kansakoululaulujen esitykset ovat olleet suosittuja.

Porin Teljän seurakunta täyttää 40 ja kirkko 30 vuotta. Teljän seurakunnan toiminta keskittyy kirkkoon juhlan kunniaksi 16.-23.marraskuuta. Viikon ohjelmaan mahtuu eri työmuotojen esittäytymisiä, sillä päivät on jaettu eri järjestäjille.

SUNNUNTAI 16.11.

Klo 16.00 Pianokosertti, **Antti Siirala**. Ohjelmistossa Beethovenia ja Sibeliusta. Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa. Tuotto Teljän seurakunnan lähetystyön hyväksi.

MAANANTAI 17.11.
Lähetystyön päivä

Klo 9.00 Aamurukous (laudes)
Klo 10-11 Terveisiä maailmalta
Mukana Teljän seurakunnan eläkkeellä olevat nimikkolähetit **Seija Hyvärinen** ja **Sirkka Kanerva**, nimikkolähetit **Maija** ja **Jaakko Mäkelä**, lähetyssihteeri **Maija Salmijärvi** ja lähetystyön vapaaehtoinen kotimaasta.
Tilaisuus on kaikille avoin. Mukaan on kutsuttu Uudenkoiviston koulun oppilaita opettajineen.
Lähetystyöntekijät vastaavat koululaisten tekemiin kysymyksiin.
Maija Mäkelä soittaa soittimia eri maista
Esitellään lähetyskynttelikkö ja sen käyttö
Klo 12.00 Urkuvartti, **Tapani Majuri**
Klo 13.00 Lähetyslauluja kautta aikojen -yhteislaulutilaisuus
Maija Mäkelä esittelee ja laulattaa vanhoja ja uusia lähetyslauluja. Tilaisuudessa haastatellaan kotimaassa toiminutta lähetystyön aktiivia.
Ennen tilaisuuden alkua seurakuntasalissa on tarjolla kiinalaisia pikkuleipiä, tansanialaista teetä ja kahvia
Klo 18.30 Lähetysmaiden ilta
Ohjelmassa haastatteluja, pieniä puheenvuoroja ja yhteislauluja kirjasta Laula kaikki maa.
Mukana mm. eläkkeellä olevat nimikkolähetit Seija Hyvärinen ja Sirkka Kanerva, nimikkolähetit Maija ja Jaakko Mäkelä jne.
Tilaisuuden alussa kahvitarjoilu.
Klo 20.00 Rukoushetki (vesper)

TIISTAI 18.11.
Nuorisotyön päivä

Klo 9.00 Aamurukous (laudes)
Klo 12.00 Urkuvartti, **Leena Tapio**
Klo 20.00 Iltarukous (erityisesti v. 2004 rippikoululaisten vanhemmille)
HILJAINEN RUKOUSPOLKU *Ei minulta mitään puutu* kirkkosalissa koko päivän. Esillä **Itä-Porin koulun** nuorten kirjoituksia ja kuvataidetta
Rippikoulutyöstä vastaavat työntekijät paikalla koko päivän.
Tarjoilua

KESKIVIIKKO 19.11.
Diakoniatyön päivä

Klo 9.00 Aamurukous (laudes)
Klo 11.15 Sanan ja sävelen hetki, mukana **Wariha Nuotisto -orkesteri** ja **Markku Sumiala**
Klo 12.00 Urkuvartti, **Veikko Haapa-aho**
Klo 12.30 Keittolounas. Vapaaehtoinen maksu
Klo 14.00 Sanan ja sävelen hetki, mukana Wanha Nuotisto -orkesteri ja Markku Sumiala
Klo 16.00 Diakoniatyö tänään -inserttejä diakoniatyön eri sektoreilta. Esittelijöinä diakonissat **Ulla Säilä, Sinikka Orjala, Marja-Terttu Sundell** ja **Pirjo Paukkunen**. Yleisöllä mahdollisuus osallistua keskusteluun.
Klo 18.00 Sinisten laulujen ilta, mukana mm. **Keijo Rainerma**, Markku Sumiala

Seela Sella esittää Raamatun runoutta 21.11.

TORSTAI 20.11.
Lapsityön päivä

Klo 10.00 Aamurukous (laudes)
Hyvä Paimen nukketeatteriesitys kirkkosalissa
Puhe ja rukous, **Pertti Kymäläinen**

Yläsalissa lasten temppurata. Leikkihuone sekä piirustus- ja tehtävähuone
Lasten virsikaraoke.
Valokuva- ja askartelunäyttely vuosien varrelta
Tarjoilua

Klo 12.00 TEESIEN NAULAUS Teljän kirkon oveen, **Helge Ranta**, Pertti Kymäläinen
Kymmenen teesiä vanhemmuudesta ja lapsen hyvästä elämästä
Klo 12.15 Päivärukous
Klo 16-19 Partiolaisten laavu- ja makkaranuotio kirkon pihalla
Kysymyspolku, osallistujien kesken arvotaan palkinto. Lapsille pieni yllätys
Klo 18.00 Iltarukous
Huom! Lapsiryhmien ilmoittautuminen Teljän seurakuntatoimistoon p. 6238 851.

PERJANTAI 21.11.
Piirineuvostojen ja kuorojen päivä

Klo 9.00 Aamurukous (laudes)
Piirineuvostot esittäytyvät:
klo 9-9.40 Teljä, klo 9.40-10.20 Sampola, klo 10.20-11 Arava, klo 11-11.40 Väinölä ja klo 11.40-12.20 Pinomäki, 10.osa ja 6.osa
Klo 12.00 Urkuvartti, Hanneli Grönlund
Klo 12.30- 18 Kuorojen harjoitukset
Mitä kuoroharjoituksissa tapahtuu?
Yleisölle avoimet Teljän kuorojen harjoitukset:
Klo 12.30-14 **Iltapäiväkuoro,** 14-15 lapsikuoro **Tuhannet sydämet,**, klo 15.30-17 **Teljän Kirkkokuoro** ja klo 17-18 **Teljän Kamarikuoro**
Klo 19.00 Raamatun runoutta, **Seela Sella** ja **Trio Albrekt**
Vapaa pääsy, ohjelma 8 euroa. Tuotto Egerin urkujen hyväksi

LAUANTAI 22.11.
Musiikkipäivä

Klo 9.00 Aamurukous (laudes). Mukana Teljän Kamarikuoro
Klo 9.30-12 NONSTOP-KONSERTTI
Kuorojen, yksityisten laulajien ja soittajien mahdollisuus onnitella juhlivaa seurakuntaa ja kirkkoa sävelin. Yleisöllä vapaa pääsy kuuntelemaan musiikkiesityksiä.

Klo 12.00 Urkuvartti, **Anne Marie Grundstén**
Klo 12.30 Pianokonsertti, **Pauliina Niemi**
Klo 14.00 Vaahtorannan perheen konsertti
Klo 16.00 Palmgren-konservatorion oppilasnäyte
Klo 18.00 TELJÄ SOI! -kuorokonsertti. Esiintyjinä Teljän Kamarikuoro, kirkkokuoro, iltapäiväkuoro ja lapsikuoro "Tuhannet sydämet"

JUMALAN-PALVELUKSET TELJÄN KIRKOSSA

SUNNUNTAI 16.11.

Klo 10 Messu. Liturgi: Helge Ranta. Kanttori: Heli Lehtonen. Ehtoollisavustajat: Pasi Viitanen, Pertti Kymäläinen. Tekstinlukijat: Vesa Saarela, Marja-Terttu Sundell. Työntekijöiden kuoro. Kirkkokahvi.
Palvelusvastuussa luottamushenkilöt

SUNNUNTAI 23.11.

Klo 10 Messu. Saarna: Heikki Mäki-Pesola. Liturgi: Pasi Viitanen. Kanttori: Leena Tapio. Tekstinlukijat: Marjatta Sipponen, Osmo Santala. Luottamushenkilöiden kuoro. Kirkkokahvi.
Klo 18 HYVÄN UUTISEN ILTA
Evankelista, olympiavoittaja Arto Härkönen, prof. urheilulääkäri Sakari Orava, Liekki-ryhmä, kanttori Päivi Holkko & group. Juonto pastori Eeva-Riitta Koivisto, kahvitarjoilu, järj. Teljän evankelioimistyö

SUNNUNTAI 30.11.

Klo 10 Juhlamessu. Saarna: Helge Ranta Liturgi: Pasi Viitanen.Kanttori: Anne-Marie Grundstén. Ehtoollisavustajat: Maija Salmijärvi ja Pertti Kymäläinen. Tekstinlukijat: Eeva-Riitta Koivisto ja Eija Liimatainen. Teljän kamarikuoro, kirkkokuoro, iltapäiväkuoro ja lapsikuoro "Tuhannet sydämet". Kirkkokahvi.

© KIRKKO PORISSA

Pyhän kosketus

Pyhä on jostain erotettu tai erilleen pantu. Tuonpuoleinen hahmottuu vain vertauskuvin. Pyhän kosketus painuu syvälle mielen kellariin ja nostaa sieltä jotain ennen kokematonta.

Pyhä on eri muodoissa koskettanut meitä kuluvan vuoden aikana. Tuskin kukaan on välttynyt kuulemasta "Pyhä sodan" uhkaa, jos... ei.

Kirjailijat pohtivat kesän alkupäivinä kokouksessaan Mukkulassa, mikä on pyhää ja heinäkuussa saman asian parissa Jyväskylässä oli mediaväki miettiessään, miten viestiä jotain pyhää lukijoille.

Pyhä arki-ilmaisu

Arkikielessä käytämme pyhän vastakohtana sanaa maallinen, vain tätä aikaa koskettava, vaikka paljon selittävämpi voisi olla, vierasperäinen ilmaus profaani, pirua varten.

Tällaisen tulkinnan mahdollistaa vilkaisu Vanhan Testamentin kohtiin, missä sana pyhä esiintyy. Pyhä on jostain erotettu tai erilleen pantu.

Kielellistä tulkintaa käyttäen kirkollinen tiedottaja on lähes mahdottoman tehtävän kanssa matkassa yrittäessään liittää eriytetyn ajan virtaan. Islamin Pyhä sota taas vie meidät ääriryhmien määrätietoiseen toimintaan, näiden valtapyrkimyksiin. Aktion kiehtoo ainakin ydinjoukkoa.

Pyhä salaisuus

Miten jännittävää onkaan pienen ihmisen matka sellaiseen, missä avautuu jotain uutta ja outoa, jännittävää, mutta missä vielä jää paljon oman mielikuvituksen varaan. Oikeutetusti voi kysyä, mitä kaikkea onkaan uskon varjolla tehty ja tehdään.

Uskonnot ovat aina tarjonneet myös temmellyskenttää aivan järjellisistä perusteista piittaamattomille tulkinnoille. Pyhä salaisuus on jopa unohtunut ja ihminen on ottanut pääroolin.

Ajattelen erityisesti niiden ihmisten kokemuksia, missä on ollut tarjolla menestys ikään kuin uskon avulla. Joku on onnistunut kauppaamaan uskoa ratkaisuksi tämän ajan kysymyksiin, kivun ja sairauden todellisuuteen. Näin julkisuus on sitten ruokkinut narsistisen saarnamiehen itsetuntoa. Performanssi, esitys kiinnostaa enemmän kuin varsinainen perustehtävä. Voi sanoa, että näin usko sirpaloituu. Hyvä sanoma, evankeliumi jää kokonaisuutena lapsipuolen asemaan.

Siirtymää

Tuonpuoleinen ei hahmotu muuten kuin symbolein, vertauskuvin. Niistäkin perusmerkki, risti, kuoleman voiton merkki, koetaan ahdistavana, koska se merkkinä nykypäivänä viestii vain kuolemaa.

Tunne saa viedä aivan vapaasti eteenpäin. Sunnuntain Hesaria lukiessa voi havaita, kuinka nykyihminen haluaa kristilliseen uskoonkin siirtää eri uskontojen mitä ihmeellisimpiä näkemyksiä.

Voimme tietysti kiistellä muodoista, mikä on oikein tai väärin. Kuitenkin kysymys elää: välittyykö samalla pyhyyden kokemus Jumalan läsnäolosta. Vaikeudenkin keskellä voi tuntea pyhää iloa, voimaa Jumalan rakkaudesta, vaikka siihen ei ole mitään järjellistä selitystä, ehkä vain vaatimaton kynttilä aamiaispöydässä.

Voimat hiipuvat, risti kantaa ja johdattaa. Kaiken katoavaisuuden keskellä voi nähdä jotain pysyvää.

Raamattu avaa tätä löytöretkeä tavalla, mistä nousee ihmisen oma lähtökohta, tausta, jota vasten voi hahmottaa olemustaan Jumalan luomana ja lunastamana iäisyysolentona. Jeesus antoi meille ristinsä. Usko on näin suunta, missä Jumala ilmestyy.

Uskonnon tehtävä

Hyvin usein uskonto nähdään kirkon tai kirkkokunnan omaisuutena, jota käyttäen se pyrkii opettamaan jäseniään.

Paitsi, että usko on tällainen koko yhteisöä sitova ulottuvuus, liittyy siihen aina jotain persoonallista. Pyhän kosketus painuu syvälle mielen kellariin ja nostaa sieltä jotain ennen kokematonta.

Pyhäinpäivä vie meidät mielemme rannalle katselemaan horisonttia, mistä nousee muistikuvia rakkaistamme. Muistelemme, mitä nuo ihmiset ovat meille merkinneet ja jotain sisimmästämme alkaa elää. Kohtaamme jotain ehdotonta. Uskomme mukaan ennen meitä lähteneet ovat päässeet perille ja jälkeemme tulevat saavat nähdä meidät. Kristillinen uskomme tekee näkymättömästä näkyvän ja toimivan, näyttää persoonallisen Jumalan.

Jokainen joutuu tässä tapahtumasarjassa katsomaan, millainen kuva hahmottuu uskon silmin nähtäväksi ja mikä onkaan suhteeni sisältö, identiteettini. Valmista vastausta kukaan ulkopuolinen ei voi antaa. Sen antaa vain Hän.

Teksti ja kuva
Hannu Salonoja

Musiikkiviikko aloittaa Keski-Porin kirkon juhlan

Keski-Porin kirkossa vietetään kirkon valmistumisen 140-vuotisjuhlia adventista uuteen vuoteen. Juhlakausi alkaa kirkkomusiikkiviikolla 30.11- 7.12.

Avajaiskonsertissa 30.11. kuullaan John Rutterin Requiem. Porin Filharmonista kuoroa johtaa Ognian Vassilev. Lisäksi esiintyvät Pia Freund, sopraano, Juhani Romppanen, urut, sekä Porin Sinfoniettan solistit.

Konsertit ma- pe 1.- 5.12. klo 19: Ma 1.12. Elina Kerokoski ja Anu Pulkkinen, urut; ti 2.12. Heikki Rainio, tenori ja Kalevi Kauppi, urut; ke 3.12. Porin Cygnaeuksen musiikkiluokkien Synkooppi-kuoro, joht. Vuokko Järvenpää ja Heikki Ojala, Porin Suomalaisen Yhteislyseon Primus-kuoro, joht. Raija-Leena Utela-Nieminen, Palmgren-konservatorion kamariorkesteri, joht. Tõnu Reimann; to 4.12. Eero Annala, urut ja pe 5.12. Porin Mies-Laulu, joht. Guido Ausmaa, Satakunnan Sotilassoittokunta, joht. Riku Huhtasalo, Juhani Romppanen, urut.

Itsenäisyyspäivän vesper 6.12. klo 15, Cantores Vesperi, joht. Paavo Rusava.

Viikon päätöskonsertissa su 7.12. klo 19 esittävät perinteistä joulumusiikkia Jorma Hynninen, baritoni, Laura Hynninen, harppu ja Tapio Tiitu, urut.

Kirkkomusiikkiviikolla on lisäksi päivittäin 1. - 5.12. klo keskipäivän musiikkihetki, urkujen äärellä porilaisia kanttoreita.

Laura Hynninen

Antti Siirala Teljän kirkossa

Porin Teljän juhlaviikon odotetuimpiin vieraisiin kuuluu pianisti Antti Siirala. Hän konsertoi Teljän kirkon uudella Steinway-flyygelillä sunnuntaina 16.11. klo 16.

24-vuotias Siirala voitti arvostetun Leedsin pianokilpailun syyskuussa. 18-vuotiaana hän voitti Wienin Beethoven-kilpailun, josta alkoi hänen kansainvälinen uransa. Siirala on valmistunut Sibelius-Akatemiasta musiikin maisteriksi keväällä 20 03.

Musikaalisuus on Siiralalla geeneissä: isä Jussi Siirala on pianotaiteilija ja äiti Merit Palas viulutaiteilija.

Ohjelma 10 euroa lähetystyön hyväksi.

Antti Siirala